19 ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖި ލިސް
ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް
ރައްޔިތުންގެ މަޖި ލީހުގެ ކޮމިޓީ ޔައުމިއްޔ
ސްޓޭޓް އޯންޑް އެންޓަރޕްރައި ސަ ސް ކޮމިޓީ ގެ 44 ވަނަ ބައްދަލުވުން
21 ޖުލައި 2020
ބައްދަލުވުން ބޭއްވުނު ތަން: ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އައު އިމ ރ ތް (ކޮ މިޓީކުރ ކޮޓަރި)4
ފެށުނު ގަޑި: 14:00

}ރިޔާސަތުގައި އިންނެވީ ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރު؛ ހުޅުދ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިލްޔާސް ލަބީބް{
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
.` އެސް.އޯ.އީ ކޮމިޓީގެ 44 ވަނަ ބައްދަލުވުމަށް ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންނަށް މަރުޙަބާ ދަންނަވަން. މިއަދު
އެޖެންޑާގައި ފުރަތަމަ ކަމަކަށް އޮތީ އަމިއްލަ ފަރާތްތަކުން ފޮނުވާ ސިޓީތައް ބެލުމަށް ސަބް ކޮމިޓީއެއް ނެގުން.
މިހާރު އަމަލުކުރާ އުސ ލަކީ ސިޓީއެއް ލިބުނީމަ ކޮމިޓީގެ ސެކްރެޓޭރިއޭޓުގެ ފަރާތުންނާއި އަޅުގަނޑާ އެކީގަ އި
އިށީންދެފައި އެ ދޭނެ ޖަވާބުތައް މައު ލ މާތު ހޯދާފައި ޖަވާބު ދިނުން. ޖަވާބު ދިނުމުގެ ކުރިން އަޅުގަނޑުމެން
އެސް.އޯ.އީ ކޮމިޓީ ގްރ ޕެއް އިނދޭ ވަޓްސް އަޕް. އެ ގްރ ޕަށް އަޅުގަނޑުމެން ހިއްސާކުރަނީ. ތިން ދުވަސްވަންދެން
އެ ގްރ ޕުގައި އިންނާނެ ޑެޑްލައިނެއް ދީފައި. އޭގެ ކުރިން ކޮމެންޓެއް ނެތިއްޔާމުން އެ ޖަވާބު އެ ފަރާތަށް އަރުވަނީ.
އެހެންވީމާ، އިއްޒަތްތެރި ހުރިހާ މެންބަރުން ވެސް އެ ޖަވާބު ބައްލަވާފައި އިޝ އެއް އުޅެންޏާ، ކަންބޮޑުވުމެއް
އުޅެންޏާމުން އެއީ އެ ގްރ ޕަށް ލާނެ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބޭ ސިޓީ އާއި އޭގެ ޖަވާބުގަ އި އަޅުގަނޑުމެން ދޭ ޖަވާބާ
އެކީ. އެހެންވީމާ، އިޝ އެއް އުޅެންޏާމުން އަޅުގަނޑު ކޮމިޓީއަށް އެ މައްސަލަ ގެންނާނަން. ގެނެއްސަ ސަބް
ކޮމިޓީއަކާ ހަވާލުކުރާނަން. އެހެންވީމާ، މިއަދު ފުރަތަމަ ކަމަކަށް ސަބް ކޮމިޓީ. އޭގެ އެއް މައްސަލަ އެބައިން.
އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޓީން ހުށަހެޅި ތިނަދ ގައި އިންޖީނުގޭގެ ބައެއް އެޅުމަށް ބިޑުކޮށްގެން ބަޔަކަށް ދީގެން އެކަމާ
ބެހޭގޮތުން ހުށަހެޅުނު ކޮމްޕްލެއިނެއް އަމިއްލަ ފަރާތަކުން. ހުށަހެޅުމުން އަޅުގަނޑުމެން ޖަވާބު ދިނިން. އެ މަޢުލ މާތު
ހޯދީ ފެނަކައިން. ހޯދާފައި ފެނަކައިން ދިން މަޢުލ މާތުގައި އަ ލީގައި ބަލާފަ އި އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޓީގައި
މަޝްވަރާކޮށްފައި ޖަވާބު ދިނީ. ދިނީމަ އަނެއްކާ އެ ފަރާތުން އެބައޮތް ސިޓީއެއް ފޮނުވާފަ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް
ހީވަނީ އަޅުގަނޑުމެން އަދި ތަންކޮޅެއް ބޮޑަށް އެ މައްސަލަ ބަލާލަން ޖެހޭނެހެން. އެހެންވެ އަޅުގަނޑު އެދެން
އަޅުގަނޑު އެކަނި އެ މައްސަލަ ބަލާފައި ޖަވާބު ދިނުމުގެ ބަދަލުގައި އަޅުގަނޑުމެން ސަބް ކޮމިޓީއެއް ނަގާފައި އެ
ކޮމިޓީން އިތުރަށް އެ މައްސަލަ ބަލާފައި އެއަށް ދޭންޖެހޭ ޖަވާބެއް އަޅުގަނޑަށް ލަފައެއް އެރުވުމަށް. އޭރުން
އަޅުގަނޑު ދެން އެ ޖަވާބު ކޮމިޓީއާ ހިއްސާކޮށްފައި ކޮމިޓީން އިޢުތިރާޟެއް ނެތިއްޔާމުން އެ ފަރާތަށް ޖަވާބު ދޭނަން.
އިޢުތިރާޟު ކުރަންޏާމުން މުޅި ކޮމިޓީގެ މަޝްވަރާކޮށްފައި އެއަށް ގޮތެއް ނިންމާފައި ޖަވާބު އަރުވާނަން. އެހެންވީމާ،
ފުރަތަމަ އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާލަން ސަބް ކޮމިޓީއެއް ނަގާލަން. ކިނބިދ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު
ނާޝިޒު.
ކިނބިދ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނާޝިޒު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. އަޅުގަނޑު ހަމަ މި ސަބް ކޮމިޓީއެއް ނެގުމާއި ދެކޮޅެއް ނ ން. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު
ހިތަށްއަރަނީ މިހާރު އަސްލު ކޮމިޓީގައި އެ އިޝ މިސާލަ ކަށް ސެންސިޓިވް އިޝ އެއް ކަމަށްވަންޏާ ހަމަ އެއްފަހަރާ
އެންމެން ތިބެގެން އެއަށް ވާހަކަދައްކާ ގޮތެއް އެއް ލޭޔަރު ނައްޓާލެވުނީ. އެހެންނ ނިއްޔާ އަނެއްކާ ވެސް ސަބް

ކޮމިޓީއަށް ގޮއްސަ ސަބް ކޮމިޓީން ނިންމާފައި އަނެއްކާ ވެސް ކޮމިޓީއަށް އައިއްސަ، ދެން ވަރަށް ބޮޑު
އިންވެސްޓިގޭޓެއް ހަދަންޖެހޭ ކަމަށްވަންޏާ އޯކޭ އަޅުގަނޑު ހަމަ ޤަބ ލުކުރަން ސަބް ކޮމިޓީއަކާ ހަވާލުކުރީމަ ވަރަށް
ސްޕެސިފިކްކޮށް ހަމަ އެކަމެއް ބެއްލެވޭނެކަން. އެހެންނަމަވެސް، މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި މުޤައްރިރު ތި
ފާހަގަކުރެއްވިހެން އެ އަންނަ ޖެނެރަލް ސިޓީތަކަށް ހަމަ ޖަވާބު ތައްޔާރު ކުރައްވާފައި އެ ކޮމިޓީ ގްރ ޕުގައި ޑިސްކަން
ކޮށްފައި އޭގެ އިޝ އެއް ނެތްކަމަށް ވަންޏާ ހަމަ ބަރާބަރަށް ޖަވާބުދެމުން ދިޔައިމަ އަޅުގަނޑުމެންގެ ވަރކް ލޯޑް
ވަރަށް ބޮޑުތަނުން އެޓެންޑްކުރެވެމުން ދާނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު އެދެނީ މުޤައްރިރު މިކަން ކޮންސިޑަރ ކުރައްވަން
އެ ޖެނެރަލީ ކޮންމެ މައްސަލައެއް ވެސް ކޮމިޓީއާ ހަމައަށް އައިއްސަ ކޮމިޓީން އެ އިޝ ސް ހުންނަ ކަމެއް
ވެއްޖިއްޔާމުން އެ ގޮތެއް ނިންމާފައި އެ ސަބް ކޮމިޓީއަށް ދަ ންޏާ ސަބް ކޮމިޓީއަށް ނ ނީ އެންމެން އެއްކޮށް ތިބެގެން
އަޅުގަނޑުމެން އެއަށް މަޝްވަ ރާކޮށް ނިންމަންޏާ ނިންމާ ކަހަލަ އުސ ލަކުން އެކަން ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް.
ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑުމެން ފުރަތަމަ ފެނަކައިން އިޢުލާނުކޮށް ގެން ކޮންޓްރެކްޓެއް ހަވާލުކުރީ އެތަނުގައި އިންޖީނުގެއެއް އެޅުމަށް.
އިޢުލާނުކުރީ ހަވާ ލުކުރީމަ މި އިޢުލާނުކޮށްފައި ތިން ފަރާތަކުން 2 ފަރާތުން ބިޑު ހުށަހެޅީ. ކޮލިފައިވަނީ. ދެން އޭގެ
ތެރެއިން އިވަލުއޭޓްކޮށްފައި ދެން ފަނަކައިގެ ބިޑު ކޮމިޓީއަށް ފާހަގަވީ އެއް ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައި އޮތް އަގަކީ އެ
ބޭފުޅުންގެ ޓެކްނިކަލް ޓީމުން ދިރާސާކޮށްފައި ބަލާފައި އިންވަރަށްވުރެން އެއަށްވުރެން މާ ބޮޑުތަން ކުޑަ އަގެއް ކަމަށް.
އެހެންވީމާ، އެ އަގަކަށް އެކަން ރަނގަޅު ފެންވަރަކަށް ކުރެވޭނެ ކަމަކަށް ޤަބ ލެއް ނުކުރެވޭ. ދެން އިން އަގަކީ މާ
ބޮޑު އަގެއް ކަމަށް އެ ބޭފުޅުންނަށް ފެނުނީ. އެހެންވީމާ، އަވަސްކޮށް އެކަން ނިންމަން ފެންނާތީ އެ ބޭފުޅުން މި
ފެނަކައިން ނިންމާފައި އޮތީ އެ މައްސަލަ ދެން އެ ބޭފުޅުން ހުށަހަޅުއްވާނީ މި ސަރުކާރު ހިއްސާވާ ކުންފުންޏަ ކަށޭ
ހަވާލުކުރާނީ އަވަހަށް އެކަން ކުރުމަށް. އެގޮތުން އެ ބޭ ފުޅުން ހަވާލުކުރީ އެމް.ޓީ.ސީ.ސީގެ ދަށުގައި އިނދޭ
ސަބްސިޑަރީ ކުންފުންޏެއް ރިޔަލް ސްޓޭޓް ކުންފުންޏެއް. އެހެންވެ އެ ކުންފުންޏާ ހަވާލުކުރީ. ހަވާލުކޮށްގެން އެ
މަސައްކަތް ކުރިއަށް ދާ ވާހަކަ. ދެން މި މައްސަލަ ހުށަހެޅުއްވި ފަރާތުން ވިދާޅުވަނީ އޭގައި ސަސްޕެކްޓްކުރެވޭ
ކަންތަކެއް އެބަހުއްޓޭ. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ފެނަކައިން އެ މަ ޢުލ މާތު ހޯދީމާ ފެނަކައިން އެބައިން ހުރިހާ ޖަވާބުތަކެއް
އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދީފަ. ދެން ފަނަކައިން ދިން ޖަވާބާ އެކީގައި އަޅުގަނޑުމެން އެ ފަރާތަށް އެންގީ މިހިރީއޭ
އަޅުގަނޑުމެން ބެލިބެލުމުގައި މިކަން ހިނގާފައި އޮތް ގޮތަކީ. އެހެންވީމާ، މީގައި މައްސަލައެއް އުޅޭކަމަކަށް
އަޅުގަނޑުމެންނަށް ނުފެނޭ. އިތުރަށް އެ ފަރާތުން އެގޮތަށް ދެކޭކަމުގައި ވަންޏާމުން އޭ.ސީ.ސީއަށް ހުށަހަޅުއްވައިގެން
މައްސަލަ ކުރިއަށް ގެންދެވުމަށް. އަނެއްކާ އެ ފަރާތުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ސިޓީއެއް ފޮނުވީ ފެނަކައިން ދީފައި ހުރި

ޖަވާބުތަކުގައި އެބަހުއްޓޭ ޞައްޙަ ނ ން ވާހަކަތައް. އެހެންވީމާ، މީގައި އެބަހުއްޓޭ މައްސަލަތައް. އޭގެ ތެ ރޭގައި
މިސާލަކަށް އޭގެ އަގުގެ ވާހަކަ، ބީ.އޯ.ކިޔު ބަދަލުވެފައި އިން ވާހަކަ. އެ ބޭފުޅުން ވިދާޅުވަނީ ބީ.އޯ.ކިޔުއަށް ބަދަލެއް
ވެސް ނާދެއޭ. ސްކޯޕަށް ބަދަލެއް ނާދެއޭ. އެހެންވީމާ، އިތުރު އޭގެ ކޮންމެވެސް ވަރެއްގެ ބަލާލުންތަކެއް ބަލާލަންޖެހޭ.
އެހެންވީމާ، ކިހިނެއްތޯ އަޅުގަނޑުމެން މި މައްސަލަ ސަބް ކޮމިޓީއަކުން ބަލާނީތޯ ނ ނީ މުޅި ކޮމިޓީގައި އެކަން
ދިރާސާކުރާނީތޯ؟ މުޅި ކޮމިޓީގައި ކުރަންޏާ އަޅުގަނޑު ހުރިހާ މެންބަރުންނަށް ޑޮކިއުމަންޓް ހުރިހާ އެއްޗެއް
ޝެއަރކޮށްފައި މާދަމާ އެޖެންޑާއަށް ލާނީ އެ މައްސަލަ. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ނާޝިޒު.
ކިނބިދ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނާޝިޒު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑަށް މީގައި...
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަލީ ޙަމީދު.
އިސްދ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަލީ ޙަމީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުޤައް ރިރު. އަޅުގަނޑު ހަމަ ނާޝިޒުގެ ޚިޔާލަށް ވެސް މަރުޙަބާ ދަންނަވަން.
އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު މި ހިތަށްއަރަނީ މިހާރު މަޖިލީސްގެ ރައީސްގެ ވެސް ވިސްނުންފުޅާއެކީގައި މި
ކޮމިޓީތަކަށް ހުށަހެޅޭ މި ބާވަތުގެ ސިޓީތަކަށް މަޖިލީ ހުގެ ކޮމިޓީތަކުން ޖަވާބުދާރީވެވޭނެ ކަމަށް ބަލައިގެން
އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު ކުރިއަށް މި ގެންދަނީ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، އެކަހަލަ މައްސަލައެއްގައި އަޅުގަނޑު މި
ހިތަށްއަރަނީ ތިހެން ދިމާވާ މައްސަލަތަކުގައި އަޅުގަނޑުމެން އަނެއްކާ އޭ.ސީ.ސީއަށް އަންގައިގެން އޭ.ސީ.ސީގެ
ބެކްލޮގް ތެރެއަށް ވަދެގެން ވަރަށް ޒަމާންތަކެއް ނަގައިފާނެ އޭގައި އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޓީން ގޮތެއް ނިންމާފައި
ޖަވާބުދާރީވާން އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، އެއީ ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނާލަންޖެހޭ ތަންކޮޅެއް. އޭގެ ބަދަލުގައި
އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މި ކޮމިޓީގެ މެންޑޭޓު އޮތީކަމަށް ވަންޏާ ކޮމިޓީއާ ގުޅުންހުރި މި ކުންފުނިތަކުގެ މައްސަލަތަކެއް
ޢާއްމުގޮތެއްގައި މި ތަންތަނަށް އަންނާނީ. އެހެންވެއްޖިއްޔާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވެސް އެކަންކަން ބެލުމުގެ މެންޑޭޓް
އެބައޮތް. އެކަންކަން ބެލޭނެ އެ ޑޮކިއުމަންޓްތަކާއި އެއްޗެހި ގެނެސްގެން. ދެން މުޅި ކޮމިޓީގެ ބަދަލުގައި ސަބް
ކޮމިޓީއެއް އޮތުމަށް އަޅުގަނޑު ވެސް ހަމަ ތާއީދުކުރަން. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން އޭރު މުޅި ކޮމިޓީގެ މަސައްކަތްތައް
ސްލޯޑައުން ނުވެ އަޅުގަނޑުމެންގެ ވަގުތުތައް ގެއްލުވާނުލާ ސަބް ކޮމިޓީން އެކަންކަން ދިރާސާކޮށްފައި މުޅި ކޮމިޓީ ގެ

ބައްދަލުވުމަކަށް އެކަންކަން ގެނައިމަ އެ މައްސަލަތައް ނިންމާލަން ފަސޭހަވާނެ އެއަށް ޖަވާބުދާރީ ވާން. އެހެންވީމާ،
އަޅުގަނޑު އެ ޚިޔާލު ހުރީމަ ދަންނަވާލީ އިނގޭތޯ. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެހެން ބޭފުޅެއްގެ ޚިޔާލުފުޅެއް އެބައިންތޯ؟ ދިއްދ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަބްދުاله ވަޙީދު.
ދިއްދ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުاله ވަޙީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ތި މައްސަލައިގައި އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޓީން ނިންމާފައި އޮންނާނީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނަކައިން ލިބުނު
ޑޮކިއުމަންޓްތަކުގައި ބަލާފައި އޭގައި މައް ސަލައެއް ފާހަގަނުވާ ކަމަށް. އަދި ސަރުކާރު ކުންފުންޏަކަށް ދިނުމުގައި
އަމަލުކޮށްފައި އޮތްގޮތް ވެސް ރަނގަޅުކަމަށް. ދެން އެ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް މީގައި އެހެން ކަންކަން ހިނގާކަން ފާހަގަވާ
ކަމަށްވަންޏާ އޭ.ސީ.ސީއަށް ހުށަހަޅައިގެން މައްސަލަ ކުރިއަށް ގެންދަން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ
އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޖަވާބުގައި މި މައްސަލަ އަސްލު ނިމިފައި އޮތްކަމަށް އަޅުގަނޑު ޤަބ ލުކުރަނީ. ދެން އޭ.ސީ.ސީ
ތަޙުޤީޤަށް ފާހަގަ ކަންކަން ވެއްޖިއްޔާ ދެއްތޯ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އިތުރަށް ކުރިއަށް ގެންދެވޭނީ. ކޮމިޓީއަށް ލިބުނު
ޑޮކިއުމަންޓަކީ ޞައްޙަ ނ ން ޑޮކިއުމަންޓެއް ކަމެއް ނ ނިއްޔާ އެ ޑޮކިއުމަންޓުގައި މައްސަލަ ހުރިކަމެއް
އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެ ބަލާއިރުގައި ހަމަ ފެނަކައިގެ ލެޓަރ ހެޑްގައި މިތަނަށް އައިއްސަ އޮތް ޑޮކިއުމަންޓުތަކެއް.
އެހެންވީމާ، އެއީ ވަކި މައްސަލައެއްގެ ގޮތުގައި އޭ.ސީ.ސީން ތަޙުޤީޤުކޮށްފައި އޭގައި ގޯހެއް ހުރިކަމަށް ވަންޏާ ދެން
ކުރިއަށް ދެވޭނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު މި ބަލަނީ. އެހެންވީމާ، މި މައްސަލަ މި ކޮމިޓީން މި އޮތީ ނިންމާފަ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު.
މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެ އްކެވުން:
މިހާރު ދިއްދ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވެސް ފާހަގަކުރި ގޮތަށް މި ދައުލަތުގެ ކުންފުންޏެއް ފެނަކައަކީ ވެސް.
ފެނަކައިން އަނެއްކާ ހަވާލުކުރަނީ ދައުލަތުގެ ކުންފުންޏަކާ. އެމް.ޓީ.ސީ.ސީއާ. ދެން ދައުލަތުގެ ކުންފުނި އެއް
ކުންފުނި އަނެއް ކުންފުންޏަށް ރިޝްވަތު ދޭންޖެހޭ ސަބަބެއް ވެސް ނޯންނާނެ. ދެން އަސްލު ސަބަބަކީ ކޮބައިކަމެއް
އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ތީގައި ފައިދާވާ ފަރާތަކީ ކޮން ފަރާތެއް ކަމެއް. މިސާލަކަށް ފެނަކައިން އެމް.ޓީ.ސީ.ސީއަށް
ދިނީމަ އެމް.ޓީ.ސީ.ސީން އެއްޗެއް ދިނީ އެކޮޅަށް. ދިނަސް އެއީ ދައުލަތުގެ މުޢާމަލާތެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް

ޤަބ ލުކުރެވެނީ. ދޭންޖެހޭ ސަބަބެއް ވެސް ނޯންނާނެ. ފައިދާއެއް ވާނެ މީހަކު ވެސް ނޯންނާނެ ތީގައި. އެކަމަކު
އެގޮތަށް ޝައްކުކުރެވޭ ކަމަށްވަންޏާ އަޅުގަނޑުމެން ކުރެވޭނެ . އެކަމަކު ޝައްކުކުރެވޭ ކަހަލަ ކަމެއް ވެސް ނެތް.
އެހެންވީމާ، ދިއްދ ދާއިރާގެ މެންބަރު އެ ފާހަގަކުރި ގޮތަށް ތި މައްސަލަ ނިންމުން އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން. ހަމަ
ތާއީދުކުރަން އެގޮތަށް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޖަވާބު އެ ފަރާތުން އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ އެ ވިދާޅުވި ގޮތަށް ޖަވާބު އެރުވީ ކުރީގައި. އަދި
ފެނަކައިން ފޮނުވި ޖަވާބާއެކީ. ދެން އެ ބޭފުޅުން ވިދާޅުވަނީ ތިމަންނަމެންނަށް ފެނަކައިން ދިން ޖަވާބާއި ތިކޮޅަށް
ދިން ޖަވާބާ ވެސް ފުށުއެރުން އެބަހުއްޓޭ. އަދި ދެން އެބަހުރި (ހ)، (ށ)، (ނ)، (ރ)، (ބ) އެކި މައްސަލަތައް
އޭގައި ފާހަގަ އެ ބޭފުޅާއަށް ފާހަގަކުރެވުނު އިޝ ސްތައް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ޖަވާބުދާރީ ހަމަ ކުރީގެ އެ
ލިޔެކިއުމަށް ޖަވާބު ދިނުމުގެ ކުރިން އަޅުގަނޑުމެން އަދި އިތުރަށް ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ދެގޮތެއް އޮތީ. އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރު ނާޝިޒު އެ ވިދާޅުވި ފަދައިން އަޅުގަނޑު ތިންވަނަ ފަރާތެއް މެދުވެރިކޮށް ލިޔުއްވާފައި ހުރި މިކޮޅަށް
ލިބިފައި ހުރި މަޢުލ މާތުތައް ވެރިފައި ކުރުން. ކޮށްފައި އެ ފަރާތަށް ޖަވާބު ދެވިދާނެ. ދެވަނަ ކަމަކީ ކުޑަ ކޮމިޓީއެއް
ނަގައިގެން ކުޑަ ކޮމިޓީން ރަނގަޅަށް އެކަން ބަލާފައި ޖަވާބެއް ދެވިދާނެ. އެހެންވީމާ، މި ދެގޮތް އޮތީ. މި ދެގޮތުން
އެއްގޮތެއް ނިންމައިދެއްވައިފިއްޔާ އަޅުގަނޑަށް ފަސޭހަވާނެ. ފޭދ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ނިހާދު.
ފޭދ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނިހާދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުޤައްރިރު. އަޅުގަނޑަށް ވެސް މި ވެރިފައި ކުރުމުގެ ޕްރޮސެސް ހިންގުމަކީ އެއީ ކުރަންޖެހޭ
ކަމެއް ކަމުގައި ޤަބ ލުކުރެވޭ. އެއީ ތިފަދަ ޝަކުވާއެއް އައިއްސަ އޮވެއްޖިއްޔާ. ދެން އަޅުގަނޑަށް އަދި ލިޔުމެއް
ނުއެއް ފެނޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަނީ މި ފުރަތަމަ އެޖެންޑާކުރެވިފައި އޮތްގޮތަށް ސަބް ކޮމިޓީއެއް ނަގާފައި
އެ ކޮމިޓީއަށް ތި މައްސަލަ ފޮނު ވައިގެން ފުރަތަމަ އަޅުގަނޑުމެން ނިންމި ނިންމުމާއި ދޭތި އަޅާކިޔާފައި ކޮބައޮތޯ ހުރި
ތަފާތަކީ މީގައި އަޅުގަނޑުމެން ވެރިފައި ކުރަންޖެހޭ ކަމެއް އެބައޮތްތޯ ނުވަތަ ނ ންތޯ ބެލުމަށްފަހުގައި ދެން އެ
ވެރިފައި ކުރަންޖެހޭ އެއްޗެއް ވެރިފައި ކުރަން އޭ.ސީ.ސީއަށް ނުވަތަ އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލާ ހަވާލުކޮށްގެން އެ މަސައްކަތް
ކުރިއަށް ގެންދަން. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ނާޝިޒު.

ކިނބިދ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނާޝިޒު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އަޅުގަނޑު އެހެންވީމާ، މި އަމިއްލަ ފަ ރާތުން ފޮނުވާ ސިޓީތައް ބެއްލެވުމަށް ޓަކައި ކޮމިޓީގެ ފަރާތުން 4
މެންބަރުން އެކުލެވޭ ސަބް ކޮމިޓީއެއް އެކުލަވާލުމަށް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ތާއީދުކުރައްވާ މެންބަރަކު އެބަ އިންނެވިތޯ؟ ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން
މުޙައްމަދުދީދީ.
ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުޤައްރިރު. ކިނބިދ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަށް 4 މެންބަރުން
އެކުލެވޭ ސަބް ކޮމިޓީއެއް ނެގުމަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކު ރަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެހެންވީމާ، މި ކަންތައް، ސިޓީގެ ކަންތައް ބެލުމަށް ސަބް ކޮމިޓީއެއް، ހަތަރު މެންބަރުންގެ ސަބް ކޮމިޓީއެއް ނަ ގަން
އިޢުތިރާޟުކުރައްވާ ބޭފުޅަކު އެބަ އިންނެވިތޯ؟ އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް ހަތަރު މެންބަރުންގެ ކޮމިޓީއެއް އަޅުގަނޑުމެން
ނަގަން. އެހެންވީމާ، ނަންތައް ހުށަހެޅުމަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު ހުޅުވާލަން. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު
ނާޝިޒު.
ކިނބިދ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނާޝިޒު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު މިހާރު ހުށަހަޅާލަން... އާދެ! އިސްދ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަލީ ޙަމީދު، ތުލުސްދ ދާއިރާގެ
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ނަސީމް، ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިޔާމް އަދި ފޭދ
ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ނި ހާދު. މި ހަތަރު ބޭފުޅުން އެ ކޮމިޓީގައި ތިއްބެވުމަށް އަޅުގަނޑު
ހުށަހަޅަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އިބްރާހީމް ރަޝީދަށް ފުރުޞަތު.

މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ކިނބިދ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ ހުށަހެޅުމަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އެހެންވީމާ، މި ސަބް ކޮމިޓީގައި އިސްދ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަލީ ޙަމީދު، ނައިފަރު ދާއިރާގެ
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިޔާމް، ތުލުސްދ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބް ރާހީމް ނަސީމް އަދި ފޭދ
ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ނިހާދު. މި ހަތަރު ބޭފުޅުން ތިއްބެވުމަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ބޭފުޅުން
ވޯޓުދެއްވުން އެދެން. ފާސްވެއްޖެ. އެހެންވީމާ، މި ސިޓީ އަޅުގަނޑު އެ ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވަން އަދި ސެކްރެޓޭރިއޭޓަށް
ދަންނަވަން މިއަދު އެ ކޮމިޓީ ބާއްވާފައި މުޤައްރިރަކު ހޮވާފައި އެ މަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް. އެހެންވީމާ، އެ
ކޮމިޓީ ސުންގަޑި ކަނޑައަޅުއްވާފައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދެން އޮންނަ ބައްދަލުވުމަކަށް އަންގާލަދެއްވުން އެދެން.
އެޖެންޑާގައި ދެން އޮތީ މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑުން ހިންގާ ދޮވެލި އެރައިވަލް ޝޮޕްގެ ފޭސްބުން
ޕޭޖުން އޮންލައިންކޮށް ވިޔަފާރިކުރަމުންދާތީ އެ މައްސަ ލަ ބައްލަވައިދެއްވުމަށް އެދި ފޭދ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރު މުޙައްމަދު ނިހާދު ހުށަހަޅުއްވާ މައްސަ ލައާ ގުޅޭގޮތުން މަޝްވަރާކު ރުން. ދެން އަޅުގަނޑުމެން އެ މައްސަލަ
ހުށަހެޅިގެން އެއަރޕޯޓްސް ކުންފުންޏަށް ލިޔުނިން ސިޓީއެއް އެކަމާ ބެހޭ މަޢުލ މާތު ސާފުކުރުމަށް. އެ ކުންފުނި ން
ޖަވާބުދެއްވާފައި އެބައިން ތިޔަ އިދާރާގެ 9 ޖުލައި 2020ގެ ސިޓީއާ ހަވާލާދީ ދަންނަވަމެވެ ވެލާނާ އިންޓަނޭޝަނަ ލް
އެއަރޕޯޓުގައި ހުންނަ ދޮވެމި އެރައިވަލް ޝޮޕަކީ މި ކުންފުނީގެ ކޮމާޝަލް ޑިޕާޓްމަންޓުގެ ޑިއުޓީ ފްރީ ސެކްޝަނުގެ
ދަށުން ހިންގަމުންގެންދާ ފިހާރައެކެވެ. އެ ފިހާރައަކީ ދިވެހިރާއްޖެއަށް ޒިޔާރަތްކުރައްވާ ފަރާތްތަކަށް ޚާއްޞަކުރެވިގެން
ހުޅުވުނު ފިހާރައެއް ކަމަށްވާތީވެ މިވަގުތު މި ފިހާރައިން އޮންލައިން ވިޔަފާރީގެ މުޢާމަލާތެއް ކުރިއަށް ނުގެންދަމެވެ.
އެހެންކަމުން މާލެ ސަރަޙައްދަށް މުދާ ގެންގޮސްދިނުމުގެ ޚިދުމަތެއް ވެސް މިވަގުތު މި ފިހާރައިން ކުރިއަށް ނުގެންދާ
ކަމުގައި ދަންނަވަމެވެ. އަދި ދަންނަވަމެވެ. މި ފިހާރައިން އޮންލައިންކޮށް މުދާ ގަންނަން ވަރަށް ގިނަ ކަސްޓަމަރުން
އެދިލައްވާތީ މިކަމަކީ މުސްތަޤްބަލުގައި ކުރިއަށް ގެންދަން މަޝްވަރާކުރެވި މަސައްކަތްކުރަމުން ގެންދާ ކަމެއް ކަމުގައި
ވެސް ތިޔަފަރާތުގެ މަޢުލ މާތަށް ޓަކައި ދެންނެވީމެވެ. އިޚްތިރާމް ޤަބ ލުކުރެއްވުން އެދެމެވެ. 14 ޖުލައި 2020. ފޭދ
ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ނިހާދު.
ފޭދ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނިހާދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުޤައްރިރު. މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީއަކީ ސަރުކާރު ހިއްސާވާ ކުންފުންޏެއް. މި
ކުންފުނި މި ވެލާނާ އިންޓަނޭޝަނަލް އެއަ ރޕޯޓުގައި ހުންނަ ދޮވެމީ އެރައިވަލް ޝޮޕް ނަމުން ވެސް އެބަ އިނގޭ މިއީ

އެއަރޕޯޓުގައި ހުންނަ އެ ރައިވަލް ޝޮޕެއްކަން. މި ކުންފުނީގެ ކޮމާޝަލް ޑިޕާޓްމަންޓުން ޑިއުޓީ ފްރީ ސެކްޝަންގެ
ދަށުން ހިންގަމުން ގެންދާ ފިހާރައެކެވެ. މި ފިހާރައަ ކީ ދިވެހިރާއްޖެއަށް ޒިޔާރަތްކު ރައްވާ ފަރާތްތަކަށް
ޚާއްޞަކުރެވިގެން، މި ހުރި ފިހާރައެއްކަން ވެސް އެބަ ވަރަށް ރަނގަޅަށް އެބަ ސާފުވޭ. އަދި މަޤްޞަދަކީ
ދިވެހިރާއްޖެއަށް ޒިޔާރަތްކުރައްވާ ފަރާތްތަކަށް ޚާއްޞަކޮށްގެން ހެދިފައި ހުރި ފިހާރައެއްކަން ވެސް. އެހެންވީމާ،
މިވަގުތު މި ފޭސްބުކް ޕޭޖުން އެބަހުރި ހަދާފައި އާންމުންނަށް މި މުދާ ވިއްކުމަށް. މިވަގުތު އޮންލައިންކޮށް ވިއްކާ
މާލެއަށް ޑެލިވަރ ނުކު ރާ ވާހަކަ. ދެން ރައީސުލްޖުމްހ ރިއްޔާގެ ސިޔާސަތަކީ އަދި އަޅުގަނޑުމެންގެ ސަރުކާރުގެ
ސިޔާސަތަކީ އެސް.އޯ.އީސްތަކުން އާންމުންކުރާ ވިޔަފާރީގެ ތެރެއަށް ވަދެ މިފަދަ ކުދި ވިޔަފާރިތަކުގެ ތެރެއަށް
ނުވަނުން. އަދި ހަމަ އެ ސިޔާސަތުގެ ދަށުން އެސް.ޓީ.އޯ އިން ވެސް އެ ދަނީ ވިޔަފާރި ވަރަށް ބޮޑަށް ބަދަލުކޮށް
ހޯލްސެއި ލާ ދިމާލަށް އަމާޒުކޮށް ކުދި ފިހާ ރަތައް ބަންދުކުރަމުން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް މި އަޅުގަނޑު ގެ
ހުށަހެޅުމަކީ، ހުށަހެޅުމެއް ހުށަހަޅަން ބޭނުންވަނީ. މި މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީއަށް ދަންނަވަން މި ދޮވެމި
އެރައިވަލް ޝޮޕް އެ ފިހާރަ ހުޅުވާފައިވާ މަޤްޞަދު ހާ ސިލްވާނެ ގޮތަށް. އެ އީ ޒިޔާ ރަތްކުރައްވާ ފަރާތްތަކަށް
ޚާއްޞަކުރެވި ގެން އެ އަރޕޯޓުތަކުގައި ހުންނަ އެރައި ވަލް ޝޮޕަކީ އެރައިވަލް ވާ މީހާގެ ބޯޑިންގ ފާސް ހިފައިގެން
ދިޔައިމާ ވިޔަފާރިކުރެވޭގޮތަށް ހެދިފަ އި ހުންނަ ފިހާރައެއް. އެހެންވީމާ، އެއީ ދުނިޔޭގެ ހު ރިހާ ތަނެއްގައި ވެސް
އެރައިވަލް ޝޮޕް ހުންނަގޮތް. އެއީ އެރައިވަލް ބޯޑިންގ ފާސް ހިފައިގެން ދިޔައިމަ އެތަނުން ވި ޔަފާރިކުރެވޭނީ.
އެހެންވީމާ، ދި ވެހިން ކުރަމުންދާ، އާންމުން ކުރަމުންދާ ވިޔަފާރީގެ ތެރެއަށް ޑިއުޓީ ފްރީ ސެކްޝަންގެ ދަށުން ހިންގާ
ފިހާރައެއްގެ ގޮތުގައި ހިންގީމާ އޭގެ ވަރަށް ހެޔޮ އަގުގައި މުދާ ވިއްކޭނެތީ އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަނީ ދުނިޔޭގެ އެހެން
ތަންތާނގައި ވެސް އެރައިވަލް ޝޮޕް ހިންގާ އުސ ލުން އެރައިވަލް ބޯޑިންގ ޕާސް ހިފައިގެން އަންނަ ކަސްޓަމަރަށް
ނ ންގޮތަކަށް ވިޔަފާރި ނުކުރުމަށާއި އަދި އޮންލައިންކޮށް އާންމުންނަށް މި ވިޔަފާރި ކުރަން ނިންމާފައިވާ ނިންމުން
ބަދަލުކޮށް އެރައިވަ ލް ޝޮޕެއްގެ ގޮތުގައި ހިންގަން އެ ކުންފުން ޏަށް ލަފާއެރުވުމަށް. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ. ފޭސްބުކް ޕޭޖުގައި، އެ ބޭފުޅުންގެ ފޭސްބުކް ޕޭޖެއް އެބައިން. އަޅުގަނޑު ސެކްރެޓޭރިއޭޓް މެދުވެރިކޮށް
ބެލިއިރު އެއިން ސީދާ ގަނެވޭކަށް ނެތް. އެކަމަކު އަގު ޖަ ހާފައި އެ ބޭފުޅުންގެ ޕްރޮޑަކްޓްސްއާ ހުރިހާ އެއްޗެހިތަކެއް
އެބަހުރި. އިއްޒަތްތެ ރި މެންބަރަށް ގަނެވެން އިން ލިންކެއް އިނިއްޔާމުން އަޅުގަނޑު ޝެއަރ، އޭރުން
އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޑަބަލްޗެކް ކޮށްލެވިދާނެ ސެކް ރެޓޭރިއޭޓާ ހިއްސާކޮށްލަދެއްވައިފިއްޔާމުން.
ފޭދ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނިހާދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

މުޤައްރިރު މިހާރު އެހެން ސުވާލެއްހެން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ތި ކުރައްވަނީ. އެ ބޭފުޅުން މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް
ކޮމްޕެނީން ފޮނުވާފައި އިން ސިޓީގައި އިން ވަރަށް ސާފުކޮށް ވެލާނާ، އަޅުގަނޑު ކިޔާވެސްލާނަން އަދި އެއްފަހަރު.
ވެލާނާ އިންޓަނޭޝަނަލް އެއަރޕޯޓުގައި ހުންނަ ދޮވެމި އެރައިވަލް ޝޮޕްއަކީ މި ކުންފުނީގެ ކޮމާޝަ ލް ޑިޕާޓްމަންޓްގެ
ޑިއުޓީ ފްރީ ސެކްޝަންގެ ދަށުން ހިންގަމުންގެންދާ ފިހާރައެ ކެވެ. އެ ފިހާރައަކީ ދިވެހިރާއްޖެއަށް ޒިޔާރަތްކުރައްވާ
ފަރާތްތަކަށް ޚާއްޞަކުރެވިގެން ހުޅުވުނު ފިހާރައަ ކަށްވާތީވެ މިވަގުތު މި ފިހާރައިން އޮންލައިން ވިޔަފާރީގެ މުޢާމަލާތެއް
ކުރިއަށް ނުގެންދަމެވެ. އެހެންކަމުން މާލޭ ސަރަޙައްދުގައި މުދާ ގެންގޮސް ދިނުމުގެ ޚިދުމަތެއް ވެސް މި ވަގުތު މި
ފިހާރައިން ކުރިއަށް ނުގެންދާކަމުގައި ދަންނަވަމެވެ. އަދި ދަންނަވަމެވެ. މި ފި ހާރައިން އޮންލައިންކޮށް މުދާ ގަންނަން
ވަރަށް ގިނަ ކަސްޓަމަރުން އެދިލައްވާތީ މިކަމަކީ މުސްތަޤްބަލުގައި ކުރި އަށް ގެންދަން މަޝްވަ ރާކުރެވި
މަސައްކަތްކުރަމުންގެންދާ ކަމެއް ކަމުގައި ވެސް ތިޔަ ފަރާތުގެ މަޢުލ މާތަށް ޓަކައި ދެންނެވީމެވެ. މި ސިޓީން ވެސް
ސާފުކޮށް އެބައެނގޭ އިއްޒަތްތެރި މުޤައްރިރު އޮންލައިންކޮށް މި ވިޔަފާރިކުރުމަށް އެ އޮތީ ފުރު ޞަތު ހުޅުވާފައިކަން .
ފޭސްބުކް ޕޭޖުގައި ލިޔެގެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދިވެހިންނަށް މި މާލޭގެ ހުރިހާ ރައްޔިތުންނަށް މާކެޓްކޮށްގެން ބޮޑެތި
ޕެކޭޖުތައް މިހިރީ ހަދާފައި، އެއްފުޅި ސެންޓް ގަތީމާ ކުދި ދިހަ ފުޅި ސެންޓް ލިބޭގޮތަށް. އެއް ޗޮކްލެޓް ގަތީމާ ނ ނީ
އެއް ބު ރާ ގަތީމާ 3 ބު ރާ ލިބޭގޮތަށް. މިހިރީ ފޭސްބުކް ޕޭ ޖުން ފެންނަން. އެހެންވީމާ، އެސް.އޯ.އީއަކުން މިފަދަ
ވިޔަފާރިއަކަށް ނު ވަނުމަށް ލަފާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދެވެންވާނެ ސަރުކާރުގެ ސިޔާސަތަކީ އެއީ. އެފަދަ ކުދި
ވިޔަފާރިތަކަށް އެސް.އޯ.އީތަކުން ވަންނާކަށް އަޅުގަނޑަކަށް ނުފެނޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހަމަ ހުށަހަޅަނީ އެ ލަ ފާ
އެގޮތަށް އަރުވަން.
ރިޔާސަތުން ވާ ހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު.
މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ފޭދ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ އެ ހުށަހެޅުމަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރާ ވާހަކަ ދަންނަވަން. އަދި ހަމަ
އެއާއިއެއް ކޮށް އެ ފާ ހަގަކުރެއްވިގޮތަށް ރާއްޖޭގެ މާލޭ އިންޓަނޭޝަނަލް އެއަރޕޯޓުގެ އެރައިވަލް ގޭޓުގައި ފިހާރަ
ބަހައްޓައިގެން ފޭސްބުކް އިން އިޝްތިހާރުކޮށްގެން އެމް.އޭ.ސީ.އެލް އިން ކުދިގުޅަ އާއި މާސްކާއި މި ޒާތުގެ ކުދިކުދި
ވިޔަފާރިކުރުމަކީ ރައްޔިތުންނަށް ގެއްލުންވާނެ ކަމެއް. އަދި އަ ޅުގަނޑުމެންނަށް ވަރަށް ގިނައިން މަޢުލ މާތު އެބަ ލިބޭ
އަދި ރައްޔިތުންގެ ވަރަށްގިނަ ޝަކުވާތައް އެބަހުރި އެއަ ރޕޯޓުން ޑިއުޓީ ފްރީކޮށް ގެންނަ މުދާ މާލެތެރެ އަށް
ގެނެސްގެން އެކި ފިހާރަތަކުގައި އެތަން މިތާ ވިއްކަމުންދާ ވާހަކަ އަދި އެ ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދެއްވާ. އެއީ އެކަން

ކުރެވިގެންވާނެ ގޮތެއް ނ ން. ދެން އެ ފާހަގަކުރި ގޮތަށް އެރައިވަލް ބޯޑިންގއެއް ނޯންނާނެ. އެހެންނަމަވެސް،
ޕާސްޕޯޓުން އިނގޭނެ އެރައިވަ ލްވެފައި އޮތްކަން އެ ދުވަހު. ބޯޑިން ކާޑަކީ އެތެ ރޭގައި ހުންނަ ޑިއުޓީ ފްރީ ޑިޕާޗާގައި
ހަމައެކަނި ބޯޑިންގ ކާޑު ޔ ޒްކުރެވޭނީ. ޢާއްމުގޮތެއްގަ އި އެރައިވަލްވާއިރުގައި ޕާސްޕޯޓުން ވެސް އެނ ގޭނެ އެރައި ވަލް
ވި މީހެއްކަން. އެކަމަކު މި އެރައިވަލް ޝޮޕަކީ ހަމައެކަނި އޭގެ މަޤްޞަދަކީ ދިވެހިރާއްޖެއަށް އަން ނަ
ފަތުރުވެރިންނަށް ސްނޯކަލް މާސްކް، ފިންސް، ކެމެރާފަދަ ތަކެތި ވި އްކަން ހުރި ތަނެއް. އެހެންނަމަވެސް، މިހާރު
މަޤްޞަދު އޮޅިގެން އެ ބުނާހެން އެކި އެކި ކޮސްމެޓިކްސް އާއި ހުރިހާ ބާވަތެއްގެ އެއްޗެ ހި ވިއްކަނީ. އެހެންވީމާ، އެއީ
ކުރެވިގެންވާނެ، ޙަޤީޤަތުގައި މިއީ ބަންދުކުރަންޖެހޭ ތަނެއް. މާލޭ އިންޓަނޭޝަނަ ލް އެ އަރޕޯޓު ގައި އެމް.އޭ.ސީ.އެލަކުން
ވިޔަފާރިއެއް ނުކުރެވޭނެ. އެއީ މިދިޔަ ވެރިކަމެއްގެ ތެރޭގައި ފެށިގެން އައިކަމެއް. އަނެއްކާ މި ވިޔަފާރިތަކަކީ ޢާއްމު
ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ވިޔަފާރިތަކެ އް. ދިވެހިރައްޔިތުން ކުރާ ވިޔަފާރިތަކަށް ސަރުކާރުގެ ސިޔާސަތު ތެރޭގައި ނޯންނާނެ
ވަނުމެއް. މިސާލަކަށް އިންޓަނޭޝަނަލް އެއަރޕޯޓު ގައއި ޚިދުމަތް ދޭ އެމް.އޭ.ސީ.އެލުން ދޭ ޚިދުމަތް އެ އީ ވައިގެ
ޚިދުމަތް ދޭ ތަނެއް. އެމް.އެ.ސީ.އެލުން ކުރަންޖެހޭނެކަމަކީ އެހެނިހެން މަސައްކަތްތަކެއް ކުރަންޖެހޭނީ. އެކަމަކު މިހާރު
މި އެމް.އޭ.ސީ.އެލުން ވިޔަފާރިކުރަމުން ކުރަމުން ގޮސް އަ ޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ ފާހަގަކުރެވޭ އެމް.އޭ.ސީ.އެލްގެ
ފަރާތުން ދުނިޔޭގެ އެހެން މަޝްހ ރު ފެއަރތަކަށް އެބަދޭ. ފްރާންސް، އިޓަލީ ގައި އޮންނަ ފެއަރތަކަށް އެބަ ދޭ.
އެމް.އޭ.ސީ.އެލްގެ ފަރާތުން ގޮސް ވަރަށް ބޮޑެތި ޚަރަދުތައް ކޮށްގެން މީހަކު ފޮނުވައިގެން އެކި ވައްތަރުވައްތަރުގެ
ބްރޭންޑްތަކާއި އެ އްޗެހި ގެނެސް އެއަރޕޯޓުގައި ވިއްކަމުން މި ދަނީ. އަދި އެހެންގޮސް މުޅި ހުރިހާ ވިޔަފާރިތަކަށް މި
އެމް.އޭ.ސީ.އެލުން ވަދެފި. އެއީ ކުރީގެ ސަރުކާރުން ކޮށްފައި އޮތް ކަމެއް. އަދި ޚާއްޞަކޮށް އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަކުރެ ވޭ
އެއަރޕޯޓުގައި ހުންނަ އަމިއްލަ މީހުން އުފައްދާފައި ހުންނަ ތަކެތި ވެސް އިންޑޮނޭޝިއާ އިން ކޮންޓެއިނަރ
ކޮންޓެއިނަރ ހައްދައިގެން ގެނެސްފައި އެތާނގައި ވިއްކަމުން ދާ އެއްޗެއްސަކީ އެއީ އަސްލު އެއްޗެއް ވެސް ނ ން.
އެކަމަކު އޭ ގައި ހުރޭ ޖަހާފައި މިއީ އަސްލު ކަމަށް. އެ ބާވަތުގެ ފޭކް އެއްޗެހި ވެސް ވިއްކުން މަނާކުރަން އެބަ
އަންގަންޖެހޭ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަހުރި މިހާރު ވެސް ފެންނަން ވަރަށް އޮރިޖިނަލް ކަމަށް ހަމަ ފޭކް. ދެން
އަޅުގަނޑު ވެސް ދަންނަ ވިޔަފާރިއެއްވީމަ މިހެން މި ކިޔަނީ . އޭގެ ތެރޭގައި އެބަހު ރި ހަމަ ކަނޑައެޅިގެން ރާއްޖެ
ބަދުނާމުވާނެ ކަންތައްތައް. އެހެންވީމާ، އެ ބާވަތު ގެ ކަންތައްނުކޮށް މި ހުށަހެޅުނު، ފޭދ ދާއިރާގެ މެންބަރުގެ
ހުށަހެޅުމަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރާ ވާހަކަ ދަންނަވަން. އަނެއްކާ މި ވިޔަފާރިތައް ނުކުރަން ހުއްޓުމަށް ގެނައުމަށް މި
ވިޔަފާރި. އެމް.އޭ.ސީ.އެލުން ވިޔަފާރި ކޮށްގެން ނުވާނެ ބޭ ރު ޑިއުޓީ ފްރީގައި އެ ހުންނަ މުދާތައް ބޭ ރަށް ގެނެސްގެ ން
ޑިއުޓީ ފްރީ ނުދައްކާ، މާލޭ ވިޔަފާރިތަކަށް ގެއްލުންވާނެ. އެހެންވީމާ، އެ ހުށަ ހެޅުމަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑު ކުޑަ އެއްޗެއް ދަންނަވާލަން ތޯ؟ ބޭރުގެ ޑިއުޓީ ފްރީތަކުގައި ވެސް އޮންލައިންކޮށް
ގަނެވެން ހުރޭ. އެހެންނަމަވެސް، އެ މުދާ ލިބޭނީ ފުރާއިރު ގޮސް ބޯޑިން ޕާސް ދެއްކީމަ ނ ނީ އެއަރޕޯޓެއްގެ
ތެރެއިން އެމީހެއްގެ ޕާސްޕޯޓު ތި ވިދާޅުވޮގޮތަށް ދެއްކީމަ. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދެވޭ. ދެން
އަނެއްކަމަކީ އެމް.އޭ.ސީ.އެލް ތެރޭގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަކި ނިންމުންތަކެއް ނިންމާ އެ މީހުންގެ އެ އަރޕޯޓު
ތެރޭގައި ކުރާ ވިޔަފާ ރި ނުކުރާށޭ ބުނުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ތަންކޮޅެއް އުނދަގ ވާނެ އެތާތެރޭ ވިޔަފާރި ނުކުރާށޭ
ބުނުން. އެތަނުގައި ޑިއުޓީ ފްރީ ވެސް ހިންގަންޖެހޭ. އެތަނުގައި ހޮޓާތައް ވެސް ރެސްޓޯރަންޓްތައް ވެސް އަދި
އެހެނިހެން ސްޕާތައް ވެސް އެބަހުރޭ. އެއީ ހަމަ ދުނިޔޭ ގެ ހުރިހާ އެއަރޕޯޓުގައި ހުންނަ ތަންތަން. ދެން އެ ހިންގަ ނީ
ކާކުތޯ ސުވާލަކީ. ދެން އެ އަރޕޯޓު ހިންގާ ކުންފުނިން ހި ންގަނީ... އަދި އަޅުގަނޑު ފުރު ޞަތެއް އަރުވާނަން.
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ފަޟުލް ރަޝީދު.
ފެލިދ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ފަޟު ލް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އިއްޒަތްތެރި މުޤައްރިރު ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ ދެއްވި ފުރުޞަތަށް ޓަކައި. އެމް.އޭ.ސީ.އެލްގެ ސިޓީން އެބަ
ވަރަށް ރަނގަޅަށް ދޭހަވޭ މިވަގުތު މި ފިހާރައިން އޮންލައިންކޮށް ވިޔަފާރި ނުކުރާކަން. މާނައަކީ ކޮށްފައޭ އޮތީ
އިނގޭތޯ. މާނައަކީ ކޮށްފައޭ މި އޮތީ. އެހެންވީމާ، ކުރި އަށް އޮތް ތާނގަ އި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަމަ އިއްޒަތްތެ ރި
މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ޑިއުޓީ ފްރީ ޝޮޕެއް. އެހެންވެއްޖިއްޔާމުން ކުދި
މެދުފަންތީގެ ވިޔަފާރިތަކަށް އޭގެ އަސަރުކުރާނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ވެސް ޤަބ ލުކުރަން. އެހެންވީމާ، އެ ބޭފުޅުންނަށް
ލަފާއަރުވަން ވީ އެގޮތަށް ނުކުރަން ނ ނިއްޔާމުން ޑިއުޓީއަށް ރައްޔިތުންނަށް އަގުހެ ޔޮކޮށް ލިބުމަކީ ވެސް ރަނގަޅު
ކަމެއް. ދެން ޑިއުޓީއެއް ލައިގެން މާލެ ސަރަޙައްދަށް ވިއްކޭނެ ގޮތަކަށް ވެސް ލަފާދިނުން ވެސް އެއީ އެއްގޮތެކޭ .
ދެން މެޖޯރިޓީއެއްގެ ގޮތަށް، މެޖޯރިޓީން ތަބާވާގޮތަ ކަށް އެ ލަފާ އެރުވުން ރަނގަޅުކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކޭތީ އެ ވާހަކަ
އަޅުގަނޑު ހަމަ ފާހަގަކޮށްލީ އިނގޭތޯ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަލީ ޙަމީދު. ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން
މުޙައްމަދުދީދީ.
ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން މުޙަ އްމަދުދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުޤައްރިރު. އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އެ ފާހަގަކުރައްވަނީ ބޭރުގައި
އެތާ އިން ދޮވެމި އެ ޝޮޕްގެ ވާހަކަ. އެ ޝޮޕުން މާލެ ތެރެއަށް ވިޔަފާ ރިކުރާ މައްސަލައިގެ ކަންބޮޑުވުމެއް އޮތް
ވާހަކަ. އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުން ވެސް މާލެތެ ރެއަށް އެ ބޭފުޅުން މި އޮންލައިންކޮށް މި ވިޔަފާރިތައް ކުރީމަ އަސްލު
ސަރުކާރުގެ ޙަޤީޤަތުގައި މި އެސް.އޯ.އީ، މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީގެ ވަރަށް ކުޑަ ކޮމްޕޯނެންޓެއް މި
ވިޔަފާރިއަކީ. އެހެންވީމާ، އެމީހުންގެ ކީ ބިޒްނަސްއަށް ބޮޑަށް ފޯކަސްކުރުމަށް. އެއީ މިގޮތަށް އަނެއްހެން ރީޓެއި ލް
ޓްރޭޑަށް ވަދެގެން ބޮޑު އެފް.އެމް.ސީ.ޖީ މިތާނގައި ގެނެސްފައި ރީޓެއިލް ޓްރޭޑިންގ އެ ބޭފުޅުން ކުރައްވާންޏާމުން
އެއީ އަސްލު އެމް.އޭ.ސީ.އެލްގެ ފޯކަސްއެއް ނ ން އެއީ. އެހެންވީމާ، ބޮޑަށް ކީ އެއްޗެއްސަށް ފުރުޞަތު ދީފައި ދެން
ސަރުކާރުގެ ސިޔާސަތު އެ އިންގޮތަށް ބައްޓަންކުރުމަށް ދެންނެވުމަކީ އެއީ ރަނގަޅު ކަމެއް ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ވެ ސް
ދެކެން. އެއީ މިހާރު އެމް.އޭ.ސީ.އެލް ކަމަކު އެއްވެސް ހާލެއްގައި އަޅުގަނޑެއް ޤަބ ލެއް ނުކު ރަން އެމް.އޭ.ސީ.އެލްގެ
ޑިއުޓީ ފްރީ ޝޮޕްތަކާއި އެ ޝޮޕްތަކު ގެ ވާހަ ކަ ކަމެއް މެންބަރުން އެ ފާހަގަކުރަނީކީ. އަޅުގަނޑަށް ވެސް ހަމަ ހުރިހާ
މެންބަރުންނަށް ވެސް އެނގޭ ވަރަށް ސާފުކޮށް ޑިއުޓީ ފްރީ ޝޮޕްތަކަކީ އެއީ ހަމަ ދުނިޔޭގެ ބައިވަރު ތަންތާނގައި،
ބައެއް ތަންތާނގައި އައުޓްސޯސްކޮށްގެން އަނެއްބައި ތަންތާނ ގައި އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީތަކުން ވެސް ޑިއުޓީ ފްރީ
ޝޮޕްތައް ހިންގާ. އެގޮތަށް ހިންގުމުގެ އެއްވެސް މެންބަރެއްގެ އަޅުގަނޑަށް ހިއެއްނުވޭ އެއްވެސް މައްސަލައެއް
އޮތްހެނެއް. މީގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ މެންބަރުންގެ ކަންބޮޑުވުމަކީ މާލެ ތެރެއަށް އޮންލައިންކޮށް އޯޑަރު ދީގެން
މުސްތަޤްބަލުގައި އެކަން ކު ރުމުގެ ވިސްނުން ހުރިކަން މި ސިޓީން ވަރަށް ސާފުކޮށް އެބައެނގޭ. އެގޮތަށް
މަސައްކަތްކުރަމުންދާ ވާހަކަ ވެސް އެބައިން. އެހެންވީމާ، އަ ޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުން ވެސް އޮންލައިންކޮށް އެ ވިޔަފާރި
މާލެތެރެއަށް ޑިއުޓީ ފްރީ ޝޮޕެއްގައި އެއިން ސަރުކާރުގެ އެސް.އޯ.އީއަކަށް ލިބިފައިވާ އެޑްވާންޓޭޖެއްގެ ދަށުން
އެކަންކުރުމަކީ އެހެން ވިޔަފާރިތަކަށް ދަތިތަކެއްވެ އެމް.އޭ.ސީ.އެލަކީ މުސްތަޤުބަލުގައި ރާއްޖޭގައި އޮތް އެންމެ ބޮޑު
ރީޓެއިލް ޓްރޭޑްގެ ގޮތު ގައި މަޝްހ ރުވެގެންދާނެ ކުންފުންޏަކަށްވުމުގެ ފުރުޞަތު އޮންނަންޖެހޭނެ ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު
ވެސް ނުދެކެން. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ދިއްދ ދާއިރާގެ އި އްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަބްދުاله ވަޙީދު.
ދިއްދ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުاله ވަޙީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފޭދ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ހުށަހެޅުމަށް އަޅުގަނޑު ހަމަ ފުރިހަމައަށް ތާއީދުކުރަން. އަޅުގަނޑު ވެސް
ޤަބ ލުކުރާ ގޮތުގައި ހަމަ އެސް.އޯ.އީ އުފައްދަނީ ސަރުކާރުން ވަރަށް ރަނގަޅު މެންޑޭޓެއް ދީފައި. އެހެންނަމަވެސް، އެ

ބޭފުޅުންނަށް ޑޮލަރު ނުލިބޭތީވެ ތިމަންނަމެން ބޭނުންވަނީ ޑޮލަރު ހޯދަން ރިސޯޓެއް ހިންގާށޭ. ދެން ހުރި މީހާ
ބޭނުވަނީ ގެސްޓްހައުސް ހިންގާށޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ޤަބ ލެއް ނުކު ރަން އެއްގޮތަކަށް ވެސް އެސް.އޯ.އީތަކުގެ
މެންޑޭޓުން ބޭރުން މިކަ ހަލަ ކަންކަން އެ ކުންފުންޏަށް ފައިދާ ވުމަށް ޓަކައި ކުރަންޖެހޭ ކަމަށް ބެލިގެން ވަރަށް ބޮޑަށް
އެބަ ފާހަގަވޭ އެސް.އޯ.އީތަކުން މިކަހަލަ ކަންކަން ކުރާކަން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ހިތްވަ ރުދީގެން ނުވާނެ. އަދި
ޚާއްޞަކޮށް އެ ބޭފުޅުންނަށް ފުރުޞަތު ވެސް ދީގެންނުވާނެ. އެހެންވީމާ، ޕްރައިވެޓް ސެކްޓަރއަށް ވަރަށް ކުޑަކު ޑަ
ފުރުޞަތެއް މިހާރު ލިބިގެންދަނީ. އެހެންވީމާ، އެ ފުރުޞަތުތައް ބަންދުވެގެން ދާގޮތަށް އެސް.އޯ.އީތަކުން ޢަމަލުކުރާ
ކަމަށްވަންޏާ އެކަން ހުއްޓުވަންޖެހޭނެ. މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އެ ފާހަގަކުރި ކަންކަން އެއީ ވަ ރަ ށް
ރަނގަޅު ކަންކަން. މުޤައްރިރަށް އެ ކަންކަން ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް އޮޅުންއެރިހެން އަޅުގަނޑަށް ހީވި. އެހެންވީމާ،
އަޅުގަނޑުމެން ޤަބ ލުކުރާ ގޮތުގައި މިގޮތަށް އެއްވެސް ކުންފުންޏަކުން ޢަމަލުކުރަންޏާ އެކަމެއް ހުއްޓުވާފައި އެ
ބޭފުޅުންގެ މެންޑޭޓުގައި ހިމެނޭ ކަންކަން އެންމެ ރަނގަޅަށް ކުރެވޭތޯ ބަލަންވީ. އެކަން ވެސް ރަނގަޅަށް ނުކުރެވި
ހުއްޓާ އަނެއްކާ ކޮންމެވެސް އެހެންކަމެއް ކޮށްފައި އެ ފާހަގަކުރިގޮތަށް ދުނިޔޭގެ، ފްރާންސަށް ގޮއްސަ ފްރާންސްގެ
އެންމެ ރަނގަޅު ފިހާރައިން އެއްޗެހި ބަލާފައި އައިސްފައި އެކަންކުރަންވެގެން އެއީ ވަރަށް ކުޑަކުޑަ ކޮމްޕޯނެންޓެއް
އެއީ އެ މީހުންގެ މެންޑޭޓުގެ ތެރޭގަ އި ހިމެނޭ. އެހެންވީމާ ، މިގޮތަށް އެސް.އޯ.އީތަކުން ޢަމަލުކުރުން ހުއްޓުވަން
އެބަޖެހޭ. މިއީ ހަމައެކަނި، މިހާރު ދިރާގުން ޓެލެކޮމް ޕްރޮވައިޑަރއެއްގެ ގޮތުން ކުރަމުން އަ އިސް ހަމަ އާދައިގެ
ބިޑްތަކަށް ވެސް އެބަ ދާން ފަށާ އެ ބޭފުޅުން. އެހެން ވީމާ، އެއީ އެ ބޭފުޅުންގެ މެންޑޭޓެއް ނ ން. އެހެންވީމާ،
އެގޮތަށް އެމް.އޭ.ސީ.އެލް އެކަންޏެއް ނ ން އެހެނިހެން ކު ންފުނިތަކުން ވެސް ޢަމަލުކުރާކަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް
ފާހަގަވޭ. އަދި އެ ބޭފުޅުން ގެއްލުންވާތީ ވިޔަފާރި ފުޅާ ކުރުމަށްޓަކައި ޓީވީތަކަށް އަރާފައި ވެސް އެބަ ދަ އްކާ
ތިމަންނަމެން މިހާރު މިވެނި ވިޔަފާރިއަކަށް ވަންނާށޭ މި މަސައްކަތްކުރަނީ. އެހެންވީމާ، ސަރުކާ ރުން ވަރަށް ރަނ ގަޅު
މެންޑޭޓެއް ދީފައި މިއޮތީ އަސާސީ ޚިދުމަތްތައް ދިނުމަށް ޓަކައި ކޮންމެ ކުންފުންޏަކަށް ވެސް. އެހެންވީމާ، އެކަން
ފިޔަވައި އިތުރު ކަންކަން އެ ބޭފުޅުން ވިޔަފާރީގެ ގޮތު ގައި ފައިދާ ހޯދުމަށް ޓަކައި ކުރާ ކުރުން ހުއްޓުވަންޖެހޭ.
އެހެންވީމާ، ފޭދ ދާއިރާގެ މެންބަރު އެ ހުށަހެޅުއްވި ހުށަހެޅުމަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރާ ވާހަކަދަންނަވަން.
ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ކެޔޮދ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން ޤާސިމް.
ކެޔޮދ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ޤާސިމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުޤައްރިރު. އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ން ޑިއުޓީ ފްރީ ހިންގާތީއަކީ މިތަނުގައި ކަންބޮޑުވެގެން
ވާހަކަދައްކާ ހެނެއް އަޅުގަނޑަކަށް ނުވިސްނުނު. އެއީ ޑިއުޓީފްރީއަކީ މުޅިން ތަފާތު ވާހަކައެއް. އެއީ އަދި ބޭރުގައި
މިއިންދަ ކަންމަތީ ފިހާރަ ނ ނިއްޔާ ޗާންދަނީ ބާޒާރުގައި އި ންނަކަހަލަ ފިހާރައެއް އެތާނގައި ހަދައިގެން ރާއްޖޭގެ
އެންމެ ބޮޑު ކުންފުނި އެއީ އެއަރޕޯޓްސް ހިންގާނީ އެންމެ ބޮޑު ކުންފުނި. އެންމެ ބޮޑު ކުންފުނިން އެތާނގައި
އުނގުވިޔަފާރިކުރާ ވާހަކަ އެއީ މިތަނުގައި މިކަންބޮޑުވެގެން އުޅޭ ވާހަކައަކީ. ދުނިޔޭގެ އެހެން ތަންތާނގައި ވެސް
އެރައިވަލްގައި ޝޮޕްތައް ހުރޭ ބައިވަރު އިނގޭތޯ. އެހެންނަމަވެސް، އެއަރޕޯޓު ހިންގާ ފަރާތުން ކުރާކަމެއް ނ ން
އެއީއަކީ. އެ ފިހާ ރަތައް ހުންނަނީ ބްރޭންޑްތަކަށް ކުއް ޔަށްދީފައި ޢާއްމު ވިޔަފާރިތަކަށް އިނގޭތޯ. އެރައިވަލްގައި އިންނަ
ފިހާރަތަކަކީ، މިދަންނަވަނީ ޑިޕާޗާގައި ހުންނަ ޑިއުޓީ ފްރީގެ ވާހަކައެއް ނ ން. އެރައިވަލްގައި ހުންނަ ފި ހާރަތަކަކީ،
އެއީ ބައިވަރު ފިހާރަތައް ހުންނާނެ ވަރަށް ގިނަ އެކި އެއްޗެ ހި ލިބޭ ފިހާރަތައް. ޗްޕިސް ޕެކެޓް ވެސް ލިބޭ، ނ ޑުލިސް
ޕެކެޓް ވެސް ލިބޭ ފިހާރަތައް ހުރޭ ބައިވަ ރު. އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން މި ފާ ހަގަކުރައްވައިގެ ން
އުޅޭ ފާހަގަކުރުމަކީ މައްސަލައެއް ނެތޭ އެތާނ ގައި ފިހާރައިނަކަސް. އެހެންނަމަވެސް، އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީންނެ އް
ނ ނޭ އެ ފިހާރަ ހިންގާނީކީ. އެއީ ހެން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އެ ބޭފުޅާގެ އެ ކަންބޮޑުވުމަކީ. އެއަރޕޯޓްސް އިން
އެއްކަލަ މި ޑިއުޓީފްރީ ތެރެއިން ގެންނަ މުދާ ގެނެސް އެތާނގައި ބަހައްޓައިގެން އެރައިވަލް ޝޮޕްގައި އެކަންނުކުރާށޭ
އެސް.އޯ.އީ އިން އެހެންނުންތޯ. އެސް.އޯ.އީ އިން އެކަންނުކުރާ ށޭ. ޢާއްމު ރައްޔިތަ ކަށް ބިޑްކޮށްގެން ނަމަވެސް އެތަން
ކުއްޔަށްދީގެން އެކަން ކުރެވިދާނެ. އެއީ އެ ބޭފުޅުންގެ މެންޑޭޓު ތެރޭގައި ތަންކުއްޔަށް ދެވޭނެތާ ދެއްތޯ. އެހެން
ބައިވަރު ތަންތަން އެބަހުރިތާ މިހާރު ވެސް އެއަރޕޯޓްސް ތެރޭގައި ކާ ތަންތަނާއި ކޮފީ ބޯ ތަންތަނާއި އަ އިސްކްރީމް
ބޯ ތަންތަނާއި މި ހުރިހާ އެއްޗެއް ވެސް. އެހެންވީމަ އެގޮތަށް އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އެ ބޭފުޅާ އެ ދައްކަވާ ވާހަކަ އެ
ދައްކަވަނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ވެސް ފެނޭ ފޭދ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ ވިދާޅުވި ގޮތަށް
އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެ ބޭފުޅުންނަށް ލަފާ އެރުވިދާނެ ކަމަށް. އެ ވާހަ ކަ ފާހަގަކޮށްލީ. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އިސްދ ދާއިރާ ގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަލީ ޙަމީދު.
އިސްދ ދާއިރާ ގެ މެންބަރު ޢަލީ ޙަމީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެ ރި މުޤައްރިރު. މުޤައް ރިރު ތި ފާ ހަގަކުރެއްވި ކަންތަކަށް ވެސް ހަމަ އަޅުގަނޑު ވެސް ހަމަ
އިޙުތިރާމްކުރަން. އެމް.އޭ.ސީ.އެލުން ޑިއުޓީ ފްރީ ހިންގަވާއިރުގައި ވެބްސައިޓެއް ހަދައިގެން ނ ނީ ފޭސްބުކުގައި އެ
އިޝްތިހާރުކޮށް ވިޔަފާރި ކުރިއެރުވުމަށް ޓަކައި އެ ބޭފުޅުންނަށް މަސައްކަތްތަކެއް ކުރެވިދާނެ. އެހެންނަމަވެސް،

އަޅުގަނޑުމެން މި އިންކާރުކުރާކަމަކީ އެ ބޭފުޅުންނަށް އޮންލައިކޮށް މި ކުރެވޭ ވިޔަފާރީގައި ޑޮމެސްޓިކް މާކެޓަށް އެ
އެއްޗެހި ފްރީލީ ވިއްކުން އިނގޭތޯ. އެކަން ދެން އަޅުގަނޑުމެން ކުރުމުގެ ވިސްނުމެއް އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މި
ކޮމިޓީގެ އެއްވެސް ބޭފުޅެއްގެ ނެތް ކަންނޭނގޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ރަޢުޔު ވަރަށް ސާފު. ދެން މީގައި
އަޅުގަނޑު ކަންބޮޑުވާ އޮތީ އެއް ކަމެއް. އެއީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިދިޔަ 5 އަހަރު ތެރޭގައި ވަރަށް ބޮޑަށް ފެނިއްޖެ
ދައުލަތުން އުފައްދާފައި ހުރި މިކަހަލަ ބޮޑެތި ކުންފުނިތައް އިނގޭތޯ. ދައުލަތުގެ ހިއްސާ އޮންނަ ބޮޑެތި
ކުންފުނިތަކުން، އެ ކުންފުނިތަކުގެ މެންޑޭޓު މެނިޕިއުލޭޓްކޮށްގެން ކުރެވޭތަން ވަރަށް ބޮޑަށް ފެނިގެން އައިސް އެބަހުރި
އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު ބަލައިފިކަމަށް ވަންޏާ، މިސާލަކަށް ސްޓެލްކޯ. ސްޓެލްކޯއިން ވެސް ފެން އުފެއްދުމާއި، މިބުނީ
ބޯފެން އުފެއްދުމާއި ނަރުދަމާ އެޅުމާއި މި ހުރިހާ ކަމެއްގެ ތެރޭގައި ވެސް މިދިޔަ ފަސް އަހަރު ތެ ރޭގައި ވަދެއްޖެ.
އެމް.ޑަބްލިއު.އެސް.ސީގެ ވިޔަފާރި މެންޑޭޓު ބޮޑުވެގެން ގޮސް އެ ބޭފުޅުން ވެސް ނުކުރާ ކަމެއް ވެސް ނެތް. ހަމަ
އެކަހަލަ ގޮތަކަށް ދިރާގު ވެސް މި ދަނީ. ދެން ހުރި ކުންފުނިތައް ވެސް. އެމް.ޕީ.އެލް ވެސް ދެން. އަޅުގަނޑުމެންނަށް
މިހެން މިގޮތަށް ފޯކަސް ގެއްލިގެން ދިޔައީމާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެޓް ދަ އެންޑް އޮފް ދަ ޑޭ ކުރިމަތިލާން މިޖެހޭ
ކަމަކީ ކުންފުނިތަކުގެ ކޭޝް ފްލޯ އެ ކުންފުނިތަކުގެ އަސާސީ ޚިދުމަތްތައް ފޯރުކޮށްދޭ ވަރަށް ވެސް މެނޭޖް
ނުކުރެވިގެންދާތަން މި ފެންނަނީ. މިއީ އެސް.އޯ.އީ ކޮމިޓީގެ މައިގަނޑު އަމާޒަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ހިތުންވާންވާނީ
ޕީ.ސީ.ބީން ވެސް ކަނޑައަޅާފައި ފިނޭންސް މިނިސްޓްރީން ވެސް ކަނޑައަޅާފައި އެ ބޭފުޅުންނާ ހަވާލުކޮށްފައި ވާ
މެންޑޭޓުގެ ތެރެއިން އެ ބޭފުޅުން އޮޕަރޭޓްކުރުން އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި އެމް.އޭ.ސީ.އެލްގެ މެންޑޭޓަކީ
ދިވެހިރާއްޖޭ ގެ ޑޮމެސްޓިކް ރިޓެއިލް ވިޔަފާރީގެ ތެރެއަށް ވަނުމެއް ނ ން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން އެކަން
ހުއްޓުވަން ޖެހޭނެ. މިކަމަށް އިތުރަށް އަޅުގަނޑުމެން ދައްކާނެ ވާހަކައެއް ނެތް. މި ކޮމިޓީގެ ހުރިހާ އެންމެންގެ ވެސް
އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ޚިޔާލު އެއްގޮތް ކަންނޭނގެ މިކަމުގައި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން އެމް.އޭ.ސީ.އެލަށް
ދަންނަވަންވީ އެއްވެސް ހާލަތެއްގައި ޑިއުޓީ ފްރީގެ ނާޖައިޒު ފައިދާ ނަގައިގެން، ކޮމްޕެޓިޓިވް ނާޖައިޒު ފައިދާ
ނަގައިގެން ޑޮމެސްޓިކް ވިޔަފާރިކުރާ ފަރާތްތަކަށް އޭގެ އުނދަގ ޖެހޭނެ ގޮތަކަށް އެ ބޭފުޅުން އެއްވެސް ގޮތަކަށް
ޢަމަލުކޮށްގެން ނުވާނެ ކަމަށް އިނގޭތޯ. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކައަށް ބައެއް ބޭފުޅުން އިޝާރާތްކުރައްވާތީ އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކައަކީ އެއަރޕޯޓް ސް
ހިންގާ ކުންފުންޏަށް އެއަ ރޕޯޓްސްގެ ޑިއުޓީ ފްރީ ފިހާރަތައް ހިންގޭނެއޭ. އޮންލައިންކޮށް އެއްޗެހި ވެސް ވިއްކޭނެއޭ.
އެކަމަކު އެ ވިއްކަނީ ޑޮމެސްޓިކް މާކެޓަކަށް ނ ނޭ ވިއްކޭނީ. އެއަރޕޯޓުން ފުރާ ޕަސެންޖަރުންނަށް އޭގެ ބޯޑިންގ
ޕާހެއް ނ ނީ ޕާސްޕޯޓް އެރައިވަލް އޮތިއްޔާ އެނައަށް ގޮސް އެތަނުން ގަނެވޭނެ. އަދި ކުރިން ގަނެފައި އޭނަ ގޮސް

އޮންލައިންކޮށް ގަނެފައި ކަލެކްޓްކުރަން، ބޯޓަށް އަރާ ގަޑީގައި އެ އިންނަ އިންތިޒާމެއްގެ ތެރެއިން. އެކަމަކު އެތާ
އެއަރޕޯޓު ޓަރމިނަލް ބޭރުގައި އިންނަ ފިހާރައިން ވެސް އެމީހުންނަށް ހިންގިދާނެ. ފަރާތެއް އެކަމަކު އެތަނުން ވިއް ކާ
އެއްޗެއްސަކީ ޑިއުޓީ ފްރީކޮށްވެގެން ނުވާނެ. އެ ހިންގަން ޖެހޭނީ ރާއްޖޭގެ ގާނ ނާ އެއްގޮތަށް ގަވާއިދުގެ ތެރެއިން
ޑިއުޓީ ދައްކާފައި ހުންނަ މުދަލަށް ވާންޖެހޭނެ އެތަނުން ކޮންމެ އެއްޗެއް ވިއްކިޔަސް. ދެން އަޅުގަނޑުމެންގެ
މެންބަރުންގެ ކަންބޮޑުވުމަކީ އެތަނުން ވިއްކާ އެއްޗެހިޑޮމެސްޓިކް މާކެޓަށް ލޯކަ ލީ އެ ބޭފުޅުން އައިސް ވިއްކައިގެން
ނުވާނެ. އެކަމުގައި އަޅުގަނޑުގެ މާ ބޮޑު އިޢުތިރާޟެއް ނެތް. ތި ބޭފުޅުންނާ އެއްކޮށް އަޅުގަނޑު ހަމަ ތާއީ ދު
އެގޮތަށް. އެބޭފުޅުން އެ ފިހާރައިން އައިސް މާލޭގެ ފިހާރަތަކަށް ނ ނީ ރާއްޖޭގެ އެކި ތަންތަނަށް އޮންލައިންކޮށް
އެއްޗެހި ވިއްކާ ޑެލިވަރކުރުން. އެއީ އަޅުގަނޑު ވެސް ތާ އީދުކުރާ ކަމެއް ނ ން. އެއީ އަޅުގަނޑުގެ ޕޮއިންޓަކީ.
އެކަމަކު އޮންލައިންކޮށް ޑިއުޓީ ފްރީން އެއްޗެހި ގަނެވެން ވާނެއޭ އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކައަކީ. އެކަމަކު އެއީ ފުރާ
މީހުންނަށާއި އަންނަ މީހުންނަށް އެމީހުން އަތުގައި އޮންނަ ޕާސްޕޯޓާއި ބޯޑިން ކާޑާއި އެ އޮންނަ އިންތިޒާމުގެ
ތެރެއިންނޭ އެކަން ލިބެން ޖެހޭނީ. އިބްރާހީމް ރަޝީދު.
މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު މުޤައްރިރު މިހާރު އެއަ ރޕޯޓު ޑިއުޓީ ފްރީ އެތެރޭގެ ވާހަކަތަކެއް ނ ން މިއީ. އެރައިވަލް. ޚާއްޞަ ކޮށް
އަޅުގަނޑު ކުޑަކޮށް ހިއްސާކޮށްލާނަން މަޢުލ މާތަށް ޓަކައި. މި މާލޭގައި ވެސް ކުރީގައި އެއަރޕޯޓު ޑިއުޓީ ފްރީ
ޝޮޕްތަކެއް ހުޅުވުނީ. ހުޅުވިގެން އޭގައި ޑިއުޓީ ފްރީކޮށް ހުންނަ އެއްޗެހި ކަސްޓަމުންނާއި ހުރިހާ ތާކުން
ބެލެހެއްޓިގެން އެ ޑިއުޓީ ފްރީވީމާ ކަސްޓަމް ވެސް އޮވޭ. އެހެންނަމަވެސް، މާލޭގައި ފަށައިގެން ގޮސް އެންމެ
ފަހުންގޮސް ވިއްކަމުން ވިއްކަމުން ގޮސް މާލޭގެ ހުރިހާ ބާޒާރު ވިޔަފާރިތައް އެއްކޮށް ފުނޑި ހަލާކުވެގެން ދިޔައީ.
ދެން އިންވެންޓްރީ ނެގިއިރުގައި ބަރާބަރު 2 ފަހަރު ނެގިއިރު ވެސް ހަމަ ހަމަކޮށް ހުރޭ. އެކަމަކު ފިޒިކަލީ ގޮސް
ބަލާލިއި ރުގައި އޭގައި ހުރީ ހުސް ފޮށި. އޭގައި ހުރި އަގުބޮޑު ގަޑިތަކާއި ކެމެރާތަކާއި މި ހުރިހާ އެއްޗެއް. އެކަމަކު
ހުރީ ހުސް ފޮށިތަކެއް. އެކަހަލަ މަކަރު ހަދާނީ. އަޅުގަނޑަށް ޤަބ ލުކުރެވޭ ގޮތުގައި އެއަރޕޯޓު ޑިއުޓީ ފްރީ ހިންގާ
ފަރާތެއްގެ ސްޓޮކް މެއިންޓެއިން ކުރާނެ ގޮތާއި، މި ހުރިހާ އެއްޗަކީ ވަރަށް އެހެން ކަހަލަ ކަމެއް. ޢާއްމު
ރައްޔިތުންގެ ތެރެއަށް ފިހާރަތައް އައުމަށްފަހު އެއީ ޑިއުޓީ ނުދައްކާ އޮންނަ އެއްޗެއް. އެހެންވީމާ، ޑިއުޓީ ނުދައްކާ
ހުންނަ އެއްޗެއް އަގު ވެސް ހެޔޮވާނެ. އެހެންވީމާ، ޑިއުޓީ ނުދައްކާ ހުންނަ އެއްޗެއް މާލެ އަށް އެތެރެކޮށްގެން
ވިއްކައިގެން ވެސް ނުވާނެ. އެއީ މަނާކަމެއް ޙަޤީޤަތުގައި. އެހެންވީމާ، މި ފުރުޞަތު ނުދިނުމަށް ޓަކައި
އެރައިވަލްގައި މިހާރު މި ކުރާ ފޭސްބުކުންނާއި ހުރިހާ އެއްޗެހިން އިޝްތިހާރުކުރާ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަހުރި
ތަކުރާރުކޮށް މާލެ އިން އެކިއެކި ވިޔަފާ ރިވެރިން އެބަހުރި ޝަކުވާކޮށްފައި މި މައްސަލައިގައި އެބަހުރި އެއަރޕޯޓު ޑިއުޓީ

ފްރީން ސެންޓު ހިފައިގެން ތިމަންނައަށް ވިއްކައޭ. ސިނގި ރޭޓު ހިފައިގެން އައިސް އެބަ ވިއްކައޭ. ތިމަންނަމެން
ކިހިނެއްހޭ ވިޔަފާރިކުރާނީ. އެ އަރޕޯޓު؛ އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން މިއާއި އެކީގައި އެއަރޕޯޓުގައި މިހާ ރު ހުރި
ސަރުކާރުން ގަނެފައި ހުރި އެކި ފިހާރަތަކަށް ގޮސްފައި ގަނެފައި ހުރި ސްޓޮކް ހުރީ ރަނގަޅަށްތޯ ބަލަން އިއްޒަތްތެރި
މުޤައްރިރު. އެއީ ކުރީގެ ތަޖުރިބާއަށް އަޅުގަނޑު ބަލާއިރުގައި އޭރުގައި އިންވެންޓްރީ ނެގިއިރު ހުރީ ހުސް ފޮށިތަކެއް.
ދެފަރަހަރު ނެގިން. ދެވަނަ ފަހަރު ނެގިއިރުގައި؛ ތިންވަނަ ފަހަރު މައްސަލަ ޖެހިގެން ބެލިއިރު ހުސް ފޮށި ހުރީ.
އެހެންވީމާ، މިއީ އެއަރޕޯޓު؛ މުޤައްރިރު ތި ފާހަގަކުރީ މިއީ އެއް ޑޮލަރު ދެ ޑޮލަރުގެ ވިޔަފާރިއެއް ނ ން. މިއީ
މަހެއްގެ މައްޗަށް ފަސް ހަ މިލިއަން ޑޮލަރުގެ ސޭލްސް ހަދާ ތަނެއްގެ ވާހަކަ މި ދައްކަނީ. އެއަރޕޯޓު ޑިއުޓީ ފްރީ
އާއި ބޭރު ގޭޓަކީ އާދައިގެ ވިޔަފާރީގެ ވާހަކައެއް ނ ން މި ދައްކަނީ. އެއީ ރިސޯޓެއްގެ ދިހަ ރިސޯޓުގެ އިންކަމް ލިބޭ
ތަނެއްގެ ވާހަކަ އަޅުގަނޑު މި ދައްކަނީ. އެހެންވީމާ، ދައުލަތަށް ބޮޑު އާމްދަނީއެއް ވަންނަ ތަނެއްގެ ވާހަކަ މި
ދައްކަނީ. އަޅުގަނޑު ފިޒިކަލީ ބަލަން ބޭނުން މިހާ ރު އެއަރޕޯޓު ޑިއުޓީ ފްރީ ޑިއުޓީ ފްރީކޮށް ގެންނަން ހުރި ސްޓޮކް
ތެރޭގައި އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް ދަންނަވައިގެން ވެސް ސްޓޮކް ހުރި މިންވަރެއް ވެސް ބަލަން. އެއީ މި ހެން މި ބުނީ
މިތަނުން އޅުގަނޑުމެން އޮޑިޓުކުރަންވެގެން ނިންމާފައި ހުރިއިރުގައި ސްޓެލްކޯ އިން ވެސް އިހަށްދުވަހު ހަމަނުވެގެން
ހުޅުމާލޭގައި ހުރި ސްޓޮކެއް ދަވާދުތަކަކާއި ނަރުތަކަކާއި ގެނެސް އޮޑިޓު ދާތީވެ އެތަނަށް ވައްދައިގެން އޮޑިޓު
ހަމަކުރަން އެބައުޅޭ. އަޅުގަނޑަށް އެބައޮތް މަޢުލ މާތު އައިސްފަ. އޮޑިޓު ހަމަ ކުރަންވެގެން ސްޓެލްކޯ ހުޅުމާލޭގައި
ހުރި އެއްޗެހި އެހެން ވެއަރ ހައުސްތަ ކަށް އޮޑިޓު އަންނަންވާއިރަށް ގެނެސް ހަމަކޮށް ދައްކާލަން. އެހެންވީމާ،
އަޅުގަނޑު ހަމަ މިހާރު މާލެއަށް މި ސަޕްލައިކުރި ކުރުން ނިހާދު ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަށް ހުށަހަޅައި އިތުރުކުރަން މީގައި
ސްޓޮކް އޮޑިޓު ބަލަހައްޓާތޯ؟ އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް މިކަންތައްތައް ބަލަމުން ގެންދޭތޯ؟ ކިހާވަރެއްތޯ ހުރީ ރާއްޖޭ
އެތެރެކުރެވިފަ؟ މިހާރު ސްޓޮކް ބެލެންސްގައި ފިޒިކަލީ ހުރީ ކިހާވަރެއްތޯ ބަލަން ވެސް އޮޑިޓެއް ވެސް ކޮށްލަން
އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ތުލުސްދ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ނަސީމް.
ތުލުސްދ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނަސީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުޤައްރިރު. އަޅުގަނޑުމެން މިތަނަށް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީގެ ބޭފުޅުން ހާޒިރުކުރި
ދުވަހެއްގައި ސު ވާލު މި ތަނުން މެންބަރަކު ކުރެއްވި އެއަރޕޯޓު ޝޮޕުން މާލެއަށް އެއްޗެއްހި ޑެލިވަރ ކުރޭތޯ.
އަޅުގަނޑަށް މި ސީޓީއާ ގުޅިގެން މިހާރު ލަފާކުރެވެނީ އެ ސުވާލާ އެއްކޮށް މާލެ ތެރެއަށް ވިއްކުން ހުއްޓިފައި އޮތް

ކަމަށް. އެއީ ސިޓީން ވަރަށް ރަނ ގަޅަށް، އެ ސިޓީން އެ ބޭފުޅުން ޖަވާބުދެއްވާފައި އެބައޮތް ކުރި ކަމަށް އަސްލުގައި
ދޭހަވާގޮތަށް. އަދި ކުރިއަށް އޮތްތާ ކުރަން ވިސްނާ ކަމަށް. އެހެންވީމާ، ކޮމިޓީގެ އެންމެހާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ
ވިސްނުން މިހުރީ މިކަން ނުކުރުމަށް ނަސޭހަތްތެރިވެ އެ ބޭފުޅުންނަށް އެޑްވައިސްކުރަން. އެހެންވެއްޖެ ކަމަށް ވަންޏާ
އަޅުގަނޑުމެން މިކަން އަވަސްކުރަންޖެހޭ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ޤަބ ލުކުރަން. އެހެންވީމާ، މީގެ އިތުރަށް އަޅުގަނޑުމެން
އިތުރު ވާހަކަނުދައްކާ ހަމަ ހުރިހާ ބޭފުޅުން އެއްބަސްވެފައި އޮތް ގޮތަށް ރެކޮމަންޑޭޝަނެއް ދޭން ހުށަހަޅައި މި
މައްސަލަ ނިންމާލަން އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ކެޔޮދ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން ޤާސިމް.
ކެޔޮދ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ޤާސިމް ވާހަކަދެއްކެވުން:
މުޤައްރިރު. އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މިހާރު މިއަށް ގޮތެއް ހުށަހަޅާ އަދި އެއަށް ތާއީދު ވެސް ލިބިފައިހެން އޮތީ ދެއްތޯ.
އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ ދެން އެގޮތަށް މި މައްސަލައިގައި ކުރިއަށް ގޮސް އަވަހަށް ނިންމާލަދިނުން. ދެން
އިއްޒަތްތެރި މުޤައްރިރު އެ ވިދާޅުވީ ޑިއުޓީ ފްރީ ވާހަކަ. އާދެ! ޑިއުޓީ ފްރީގެ ވާހަކައެއް ނ ން އިނގޭތޯ. ދޮވެމި
އެރައިވަލް ޝޮޕެއްގެ ވާހަކަ. އެހެންވީމާ، ދެން ހަމަ އަޅުގަނޑަށް ކަންބޮޑުވުން ފާހަގަކުރެވޭ ކަމަކަށްވާތީ މުޤައްރިރުގެ
ސަމާލުކަމަށް ގެނެސްދޭންވެގެން އިނގޭތޯ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ. ހަމަ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ފުރުޞަތަކަށް އެދެންޏާމު އަޅުގަނޑު ޖެހޭނެ އެ ފުރުޞަތު އަރުވަން.
އެހެންނ ނީ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އެ ޝަކުވާ ވެސް އަންނާނެ. ފޭދ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެއެރި މެންބަރު އަލުން އެ
ހުށަހެޅުން ހުށަހެޅުމަށް އަޅުގަނޑު އަދި އެއްފަހަރު އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު އަރުވަން.
ފޭދ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނިހާދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑުގެ ހުށަހެޅުމަކީ، ދޮވެމި އެރައިވަލް ޝޮޕް، އެ ފިހާރައަކީ ދިވެހިރާއްޖެއަށް ޒިޔާރްކުރައްވާ ފަރަތްތަކަށް
ޚާއްޞަކުރެވިގެން ހުޅުވިފައިވާ ފިހާރައަކަށްވާތީވެ އެރައިވަލް ބޯޑިން ޕާސް ނުވަތަ އެފަދަ ޑޮކިއުމަންޓެއް އޮންނަ
ފަރާތްތަކަށް ނ ން ޢާއްމު ފަރާތްތަކަށް ވިޔަފާރިކުރުން ހުއްޓާލުމަށް. އަދި އޮންލައިންކޮށް އާންމުންގެ ވިޔަފާރީގެ
ތެރެއަށް ނުވަނުމަށް ލަފާ އެރުވުން. އިއްޒަތްތެރި މުޤައްރިރު . މައްސަލައަކީ މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީގެ

އެރައިވަލް ފިހާރައިން މިކަން ކުރާތީވެގެން އެކަން ހުއްޓުވުމަށް ޓަކައި ޢާއްމު ރައްޔިތުންގެ އެތަށް ޝަކުވާއެއް
ކަންބޮޑުވުމެއް، ޢާއްމު ރައްޔިތުން ކުރަމުންދާ އެތަށް ވިޔަފާރިއަކަށް ސަރުކާރުގެ ހިއްސާވާ ކުންފުންޏަކުން ވަދެ،
ދިވެހި ސަރުކާރުގެ މިއަދުގެ ރައީސުލްޖުމްހ ރި އްޔާގެ % 100 އެސް.އޯ.އީސްތަކަށް ވިޔަފާރިތަކަށް ވަނުމާއި އަދި އެކަން
ހުއްޓުވުމުގެ ސިޔާސަތާ ދެކޮޅަށް ކުރަމުންދާ ކަމަކަށްވާތީވެ މިކަން އަޅުގަނޑުމެން އެމް.އޭ.ސީ.އެލަށް ދަންނަވަ އި
އެކަން ހުއްޓުވަން. އެއީ އެރައިވަލް ޝޮޕެ އް ކުންފުނީގެ ނަމުގައި މި އޮތީ ސިޓީ ފޮނުވާފަ. އޮތް އިރުގައި ދޮވެމި
އެރައިވަލް ޝޮޕް ފިހާރައިގައި ނަމަކީ މި ފިހާރައަކީ ދިވެހިރާ އްޖެއަށް ޒިޔާރަތްކު ރައްވާ ފަރާތްތަކަށް ޚާއްޞަކުރެވިގެން
ހުޅުވުނު ފިހާރައަކަށް ވީ ހިނދުގައި، ދެން އެރައިވަލްވާ ފަރާތްތަކަށް ނ ންތޯ ފިހާރަ ޚާއްޞަކުރެވެން ޖެހޭނީ ވެސް.
އެތަނުން މުދާ ގަނެވެން ޖެހޭނީ ވެސް. އަޅުގަނޑުމެން މާލޭގައި ތިބެފައި ސައިކަލަކަށް ނ ނީ ބައިސް ކަލަކަށް
އަރައިގެން ގޮސް އެތަނަށް ވަދެ އެތަނުން އަގުހެޔޮކޮށް އޭތި ގަންނަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ސަރުކާރު ހިއްސާވާ
ކުންފުންޏަށް ފުރުޞަތު ދީގެން ތިބެން ވީތީއޭ؟ އަޅުގަނޑުގެ ހުށަހެޅުމަކީ އެކަން ނުކުރާށޭ، އޮންލައިން ވިޔަފާރި އަށް
ވެސް ނުވަންނާށޭ. އެ ބޭފުޅުން މީގެ ކުރީގައި ވެސް އެތަނުގެ ކަންތައްތައް ކުރެއްވި ގޮތަށް އެ ބޭފުޅުންގެ
ފިހާރަތަކެއް ހުރި ކަމުގައި ވެއްޖިއްޔާ ޢާއްމު ވިޔަފާރިތަކަށް ބިޑުކޮށްފައި ދ ކޮށްލާށޭ. ކުދި ވިޔަފާރި އަށް
ه ه ه ه
އެމް.އޭ.ސީ.އެލުން ނުވަންނާށޭ. އެހެންވީމާ، އެ އީ އަޅުގަނޑުގެ ހުށަހެޅުމަކީ. سُ بْ حَا نَ لَِّاوَالْحَ مْدُ لِِِّوَاَل إِلَهَ إِاله لَُّاوَ لَُّا
أَكَْب رُ. އަޅުގަނޑުމެންގެ ޕާޓީގެ، މި ރައްޔިތުން މަޖިލީހުގެ ޑެޕިއުޓީ ލީޑަރު އިލްޔާސް ލަބީބަށް، މި ސަރުކާރު ގެ
ސިޔާސަކީ އެސް.އޯ.އީސްތަކުން ކުދި ވިޔަފާރިތަކަށް ވަނުން ނ ންކަން ނޭނގޭ ވާހަކަ ދެންމެ ތި ވިދާޅުވީމާ އަޅުގަނޑު
ހައިރާންވެއްޖެ. ރައީސުލްޖުމްހ ރިއްޔާގެ ސިޔާސަތު، ރައީސުލްޖުމްހ ރިއްޔާ ތަފާތު އެތަށް ޕޯޑިއަމެއްގައި އެތައް
ފަހަރެއްގައި ވިދާޅުވެފައި އެބައޮތް ކުދި ވިޔަފާރިތަކަށް ނުވަންނާމޭ. އެކަން ހުއްޓާލާނީއޭ. އެސް.ޓީ.އޯއިން ކުރަމުންދާ
ރީޓެއިލް ވިޔަފާރި ވެސް ހުއްޓާލާނީއޭ. އަދި އެސް.ޓީ.އޯއިން މިހާރު އެ ގެންދަނީ އެކަން ކުރަމުން. މިހާރު ދެ ފިހާރަ
ބަންދުކޮށްފި. އެ ބޮޑު ފިހާރައިގައި ކައުންޓަރުތައް އެ ދަނީ ކުއްޔަށް ދެމުން. ޢާއްމު ވިޔަފާރިތަކަށް ނުވަންނަންވެގެން.
މިއީ ރައީސުލްޖުމްހ ރިއްޔާގެ ސިޔާސަތެއްކަން އެނ ގިވަޑައިނުގަންނަވާ ވާހަކަ ވިދާޅުވީމާ އަޅުގަނޑު ހަމަ ވަރަށްބޮޑަށް
ހައިރާންވެއްޖެ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު ނުރަސްމީ މަޝްވަރާއެއްގެ ތެރެއިން ދެއްކި ވާހަކައަކަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ތި
ވާހަކަފުޅު ދެއްކެވީ. އަޅުގަނޑު މިދަންނަވާ ވާހަކައަކީ، އަޅުގަނޑުމެން އެސް.އޯ.އީއަކުން؛ މިސާލަކަށް އެއަރޕޯޓްސް
ކޮމްޕެނީގައި އިން ފިހާރައަކުން އެއްޗެހި ވިއްކާ ވާހަކަ. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ތި ވިދާޅުވަނީ އެސް.އޯ.އީގައި އިން
އެރައިވަލްގައި ޑިއުޓީ ޓަރމިނަލުން ބޭރުގައި އެމީހުން ހިންގާ ފިހާރަ އެ މީހުން ހިންގައިގެން ނުވާނެއޭ. ހިންގަންޏާ

ހިންގަންޖެހޭނީ، ވިއްކަންޏާ ވިއްކަންޖެހޭނީ ހަމައެކަނި ފްލައިޓަކުން އެރައިވަލަށް އަންނަ މީހުންނަށް އެކަންޏޭ.
އެކަމަކު އެހެން އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ނުނިންމޭނެ ނ ންތޯއޭ. އަޅުގަނޑުމެން ދެން އެ ފިހާރަ ހުއްޓާލަން
އެސް.އޯ.އީސްއަކުން އެކަން ނުކުރަންޏާ އަޅުގަނޑުމެން ޖެހޭނެ ހުރިހާ އެސް.އޯ.އީސްތަކެއް އެއް އުޞ ލެއް، އެއް
ހަމައެއް އަޅާފައި އެއް ގޮތަކަށް އަންގަން. ވަކިވަކިން އަޅުގަނޑުމެން އެޑްހެކްކޮށް އެ ނިންމުންތައް އެކަހަލަ
ނިންމުންތައް ނިންމައިގެން ނުވާނެ. އެކަން ނިންމާއިރު ސަރުކާރާއި އެކީ ވެސް މަޝްވަރާކުރަން ޖެހޭނެ. ހަމައެކަނި
އަޅުގަނޑުމެންނެއް ނ ނޭ އެ ނިންމުންތައް ނިންމާނީ. އަޅުގަނޑަށް ސިޔާސަތު ނޭނގެނީ ނ ނޭ. ސިޔާސަތު ވަރަށް
ސާފު. އަޅުގަނޑަށް ވަރަށް ސާފު އެކަން. އާދެ! އިބްރާހީމް ރަޝީދު.
މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިހާރު ވައިގެ ބަނދަރުތަކުގައި ހުންނަ ތަންތަން ވާހަކަ އަޅުގަނޑު މި ކިޔަނީ. މިދައްކަނީ ވައިގެ ބަނދަރު.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ މައި ދޮރާށީގައި ވައި ގެ ބަނދަރުގައި އަދި އެ އަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީއަށް ޑިއުޓީ ފްރީކޮށް ގެންނަ މުދާ
ކަމެއް، ނ ން ކަމެއް، ޑިއުޓީ ދައްކާ ކަމެއް ނުދައްކާ ކަމެއް ނޭނގި ވިއްކަމުން ދަނީ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޝަކުވާ
އެބައާދޭ މާލޭގައި ވަރަށް ގިނަ ސެންޓާއި ގަޑި އާއި މިހެން ވިއްކާ އަގުބޮޑު ލަގްޒަރީ ޑިއުޓީ ފްރީގައި ވިއްކާ
ސާމާނުތަކުގެ އެއްޗެހި މާލެތެރެއަށް ޑިއުޓީ ނުދައްކާ އަދި ސިނގިރޭޓު ވެސް ވިއްކާ ވާހަކަ ޝަކުވާ އެބައާދޭ.
އަޅުގަނޑުމެން ބަލަން އެބަޖެހޭ އެއީ ކިހިނެއްވާ ކަމެއްތޯ. އެރައިވަލް ޝޮޕުގައި ވިއްކަނީ މާލޭ އިންޓަނޭޝަނަލް
އެއަރޕޯޓަށް އެމް.އޭ.ސީ.އެލަށް ޑިއުޓީ ފްރީކޮށް ގެންނަ މުދާ އެތަނަށް ވައްދައިގެންތޯ ވެސް އެއީ ވެސް އަޅުގަނޑުމެން
މިކަމުގައި ސާފުކޮށްލީމަހެން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މީގެން ނަތިޖާއެއް ނެރެވޭނީ މިހާރު މި ދައްކާ ވާހަކައިން.
އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން އެ މަޢުލ މާތު ސާފުކޮށްދިނުމަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް. އެއަރޕޯޓު އެރައިވަލްގައި
ހުންނަންޖެހޭ ޝޮޕެއް. އަޅުގަނޑު ވެސް ޤަބ ލުކުރަން. އެރައިވަލް މީހުން ވެސް ބޭނުންވާނެ އެ ރައިވަލްގައި އަންނަ
ގެސްޓުން ޓ ތް ޕޭސްޓާއި އެހެންގޮސް އެމީހުންނަށް ބޭނުންވާ ތަކެތި ހުންނާނެ ހަމަ އަންނަ ގޮތަށް އެމަރޖެންސީގައި
ބޭނުންވާ އެއްޗެހި ހުންނާނެ ދިއުމުގެ ކުރީގައި ކުއްލިކުއްލިއަށް ދެން. އެކަމަކު މިހާރު އެތާނގައި ވިއްކަނީ އެހެނިހެން
މުދާތައް. އެ ވިއްކާ މުދާ ސެންޓާއި ލަގްޒަރީ ހުރިހާ އެއްޗެއް ވިއްކާއިރު އެ މުދަލަކީ ޑިއުޓީ ދައްކާފައި ހުރި
އެއްޗެއްތޯ ނުދައްކާ ހުރި އެއްޗެއްތޯ، އެރައިވަލެ އްގައި އުޞ ލުންތޯ އެކަން ކުރަނީ؟ ޑިއުޓީ ދެއްކާފައި ހުރި މުދާތޯ؟
މި ޝަކުވާ އެބަ އާދޭ ރަށުތެރެއިން ވެސް. އެހެންވީމާ، މުޤައްރިރު އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން އަޅުގަނޑުމެން މިކަމުގައި
އިތުރަށް ސާފުކޮށްލަން ކޮން މުދަލެއްތޯ މި ވިއްކަނީ. އެވެސް ސާފުކޮށްލަން. ދެން އަޅުގަނޑުމެން އެއްވެސް
އިޢުތިރާޟެއް ނެތް އެރައި ވަލްގައި ހުންނަން ޖެހޭނެ ފިހާރައެއް. އެކަމަކު މިހާރު މި ފިހާރައިގެ ސަބަބުން މިވާގޮތަ ކީ
މާލޭގެ އެތަ އް ބައިވަ ރު ވިޔަފާރިއަކަށް ގެއްލުންވެގެން ދަނީ. ދެން މެންބަރު ހުށަހެޅި މައްސަލައިގައި ވެސް އެވަނީ

ފޭސްބުކާއި އެކިއެކި އެއްޗެހިން ލޯކަލް ފަރާތްކަށް އިޝްތިހާ ރު ކޮށްގެން ކޮތަޅުކޮތަޅަށް އަޅައިގެން ދަބަސްދަބަހަށް
އަޅައިގެން ގޮސް އެކި ދިމަދިމާލުން ވަލު ދޮރޯށިން ނެރެގެން ގޮސް މާލެތެރެއަށް ވިއްކާ މިހާރު ހުންނާނީ ހުސް
ފޮށިތައް އެތާނގައި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން އޮޑިޓަށް ގޮސްގެން ނަމަވެސް އިންވެންޓްރީ ނަގައިގެން އެތާ
މުދާ ހަމަތޯ. ރާއްޖޭގައި ޑިއުޓީ ނުދައްކާފައި ގެނެސްފައި އެއަރޕޯޓުން ވިއްކަންޖެ ހޭ އެއްޗެއް ގެސްޓުން ނ ން ބަޔަކު
ގަނެފައި ހުރިއްޔާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އިންވެންޓްރީތަކުން ފެންނާނެ. އެއީ ބޯޑިން ކާޑެއް ނެތި އެ މީހުން ވިއްކާފައި
ހުރީ ކިހާ ވަރެއްތޯ. އޭގެ ސަބަބުން މާލޭގެ ޢާއްމު ވިޔަފާރިވެރިންނަށް ކިތައް މި ލިއަން ރުފިޔާ ގެއްލުން ވެއްޖެތޯ
ބެލޭނެ މިހާރު ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް. ކޮންމެ ބޯޑިން ކާޑެއް އޮންނާނެ ވިއްކާ އެއްޗަކަށް. ވިއްކާ މުދަލަކަށް ބޯޑިން
ކާޑު އޮންނާނެ. އެހެންވީމާ، އެތަނުގެ ސެންޓުތަކާއި އެތަނުގެ ގަޑިތަކާއި ހުރިހާ އެއްޗެއް ވިކިގެން ދިޔައީ މާލޭގެ
ތެރެއަށް. ވިޔަފާރިވެރިން، މިހާރު ވެސް ގިނަ ފިހާރައިގެ ވިޔަފާރިވެރިން އެ ތިބެނީ ފިހާރަތައް ބަންދުކޮށްގެން. އެއީ
ޔާމީނު ސަރުކާރުން ހިންގި ސިޔާސަތެއްގެ ސަބަބުން އެކަމެއް މިވީ. އެއަރޕޯޓަށް ގެންނަ ހުރިހާ މުދަލެއް މާލޭގެ
ވިޔަފާރިވެރިން ފަޤީ ރުކުރުމަށް ޓަކައި ގެނެސް މާލެތެރެއަށް ވިއްކާ. ސިނގިރޭޓު ވެސް ވިއްކާ. ހުރިހާ ފި ހާރަތައް ހުރީ
ބަންދުކޮށްފައި ހުރީ މާލޭގައި. ގިނައީ ދަރަނިވެރިވެފައި ހު ރި ފިހާރަތައް އޭގެ ސަބަބުން ޑިއުޓީ ފްރީ މުދާ ވިއްކާ. މިއީ
ކުޑަ މައްސަލައެއް ނ ން. މިއީ ބޮޑު މައްސަލައެއް. އެހެންވީމާ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ނިހާދު ހުށަހެޅި ގޮތަށް
އެހެންނަމަވެސް ފިހާރަ އެމް.އޭ.ސީ.އެލުން ހިންގުމަކީ އަޅުގަނޑުމެން އިޢުތިރާޟުކުރާނެ ކަމެއް ނ ން. އެކަމަކު
އެރައިވަލް ޝޮޕް އިނދެފައި އެރައިވަލް ޝޮޕްގައި ވިއްކަނީ ކޮން؛ ޑިއުޓީ ފްރީ މުދާތޯ ޑިއުޓީ ފްރީ ނ ންތޯ؟ މިއީ
ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ބަލަން އެބަޖެހޭ މިހާރު. ޑިއުޓީ ފްރީ ނ ން މުދާ ކަމަށް ވަންޏާ މައްސަލައެއް ނ ން. މާލޭގެ
ވިޔަފާރިތަކަށް އިތުރު އާމްދަނީއެއް ލިބޭނީ. ޑިއުޓީ ފްރީ ނ ން ކަމަށް ވަންޏާމުން މާލޭގެ ތަންތަނުން އެ މީހުން
ނަގައިގެން ގެންގޮސް ވިއްކާނީ. އެކަމަކު އޭގެ ބަދަލުގައި ބޮޑެތި ފެއަރތަކަށް ގޮސް ކޮންޓެއިނަރ ކޮންޓެއިނަރގެ
ސެންޓާއި ކޮންޓެއިނަރ ކޮންޓެއިނަރ ގަޑިއާ މި ހުރިހާ ލަގްޒަރީ އައިޓަމެއް ގެނެސް ބޮޑެތި ގުދަންތަކުގަ އި
ބައިތިއްބައިގެން ވިއްކާ، ދައުލަތަ ކަށް ނ ން އެ އާމްދަނީ ވަންނަނީކީ. ޖީބު ޖީބުން މިހާރު ވެސް އެބަ ކިޔާ
އެމް.އޭ.ސީ.އެލްގައި ތިބި މީހުން ބޮޑެތި ގަނޑުވަރުތަކާއި އެއްޗެހި އަޅާ މުއްސަނދި ވާހަކަ ރަށުތެރޭގައި އެ އޮތް
ދައްކަނީ. އެހެންވީމާ، ބަލަންޖެހޭ އަޅުގަނޑު މި ކިހިނެއްތޯ މި ވަނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އިއްޒަތްތެރި މެންބަ ރު އެކަހަލަ މައްސަލައެއް ނެތް ހުށަހެޅިފައެއް. އެކަމަކު މި އިޝ އަށް، މި އެޖެންޑާގައި އޮތް
އިޝ އަށް ސީދާ ވާހަކަދެއްކެވުން އެދެން.

މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އިޝ އަކީ އަޅުގަނޑުމެން މި އިޝ އަށް ދެވޭނީ މިއީ ނަތީޖާއެއް ހާސިލުކުރަން އަޅުގަނޑުމެން މި އުޅެނީ.
ފުރަތަމަ މުދަލަކީ އެއީ ކޮންތާކުން އައި މުދަލެއްތޯ އެމް.އޭ.ސީ.އެލުން ވިއްކަނީ. ޑިއުޓީ ފްރީތޯ، ޑިއުޓީ ފްރީ ނ ންތޯ.
ފިހާރައިގައި ވިއްކާ މުދަލެއްގެ ސަބަބުން މި އޮންނަނީ މައްސަލަޖެހިގެން މާލޭގައި. ވިޔަފާރިތައް ބަނގުރ ޓްވެގެން މި
އުޅެނީ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަލީ ޙަމީދު.
އިސްދ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަލީ ޙަމީދު ވާހަ ކަދެއްކެވުން:
އިއްޒަތްތެރި މުޤައްރިރު މިހާރު މި ކޮމިޓީއަށް ހުށަހެޅުމެއް ހުށަހެޅިފައި އެބަ އޮތްތޯ ތާއީދު ލިބިފަ؟ ހުށަހެޅުމެއް
ހުށަހެޅިފައި ތާއީދު ލިބިފައި އޮތީ ކަމަށް ވަންޏާ އަޅުގަނޑު ހިތުން މިހާރު މުޤައްރިރު ކުރައްވަންޖެހޭ ކަމަކީ
ހުށަހެޅުމަށް ވޯޓަކަށް އެހުން އިނގޭތޯ. އެނ ން ގޮތަކަށް ހުށަހެޅުމެއް ނެތީ ކަމަށް ވަންޏާ ދެން އަޅުގަނޑުމެން
އިތުރަށް ޑިސްކަޝަނަށް ހުޅުވާލުމުގެ މާނައެއް އޮތްކަމުގައި އަޅުގަނޑެއް ނުދެކެން. ދެން މާފަންނު މެދު ދާއިރާ ގެ
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ ދައްކާ ވާހަކައަކީ ވެސް ހަމަ ވާހަކައެއް އިނގޭތޯ. ދެން އެހެންނަމަވެސް،
އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިއަދު އެޖެންޑާ ކުރެވިފައި އޮތް މަ ޢުޟ ޢެއް ނ ން ކަންނޭނގެ އެއީއެއް. އެހެންވީމާ ،
އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ބޭނުންވާއިރަށް އެސް.އޯ.އީތަކަށް އޮޑިޓަށް ފޮނުވުމާއި މިކަހަލަ ކަންކަން އަޅުގަނޑުމެން ކުރަން
ފަށައިފި ކަމަށް ވަންޏާ އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ކުންފުނިތައް ހިންގުމުގައި ތަންކޮޅެއް އުނދަގ ތަކެއް ދިމާވާނެ
ކަންނޭނގެ. އެހެންނަމަވެސް، އެކަހަލަ ޝަކުވާތަކެއް ހުރެއްޖެ ކަމަށް ވަންޏާމުން ބެލުމަކީ ހަމަ އޮތް ކަމެއް
އަޅުގަނޑުމެން އިނގޭތޯ. ޝުކުރިއްޔާ. ހުށަހެޅުމެއް އިނގޭތޯ. ހުށަހެޅުމެއް. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) ހުށަހެޅުމެއް އިނގޭތޯ.
(ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު)
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަލީ ޙަމީދު.
އިސްދ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަލީ ޙަމީދު ވާހަ ކަދެއްކެވުން:

އާދެ! އަޅުގަނޑު ހުށަހެޅުމެއް އެބަ އޮތް. އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު މި ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައާ ބެހޭގޮތުން
އަޅުގަނޑު ވެސް މި ކޮމިޓީއަށް މައްސަލައެއް، ގޮތެއް ހުށަހަޅަން ކަމަށް މި ވިސްނަނީ. ދެން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު
ނިހާދުގެ ހުށަހެޅުން އަދި ފައިނަ ލައިޒް ނުވެ އޮތް ކަމަށް ވަންޏާ އަޅުގަނޑު އިތުރު ހުށަހެޅުމެއް ހުށަހަޅަން،
ހުށަހަޅާލަން ކަމަށް ތި ބޭފުޅުންގެ އިޢުތިރާޟެ އް އޮތީ ކަމަށް ވަންޏާމު. އަޅުގަނޑު ހުށަހެޅުމަކީ އެމް.އޭ.ސީ.އެލުން
ފޮނުވާފައި އޮތް ސިޓީއެ އް އަޅުގަނޑުމެން ޖަވާބެއް ފޮނުވުމުގައި ދަންނަވަން އެމް.އޭ.ސީ.އެލުން ޢާ އްމުކޮން ކުރާ
ވިޔަފާރީގެ ތެރެއިން ޑިއުޓީ ފު ރީކޮން ހިންގާ ފިހާ ރަތަކުން އޮން އެރައިވަލް ޕެސެންޖަރުންނާއި އަދި ޑިޕާޗާ
ޕެސެންޖަރުންނަށް ފިޔަވާ އިތުރު އެއްވެސް ފަރާތަކަށް މުދާ ޢާއްމުކޮށް ވިއްކުން މި ކޮމިޓީން ޚިޔާ ލު ނުދޭކަމަށް
އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު، އަޅުގަނޑުގެ ހުށަހެޅުމަށް އިތުރު، އިތުރު އެއްޗެއް ހުށަހަޅަންތޯ އެހެން ވެއްޖިއްޔާމު؟ އެ
ފިހާރާގައި ހުރީ ޑިއުޓީ ފުރީ މުދާ ކަމަށް ވަނީކަމަށް ވަންޏާމު ން ޑިއުޓީ ފުރީ މުދާ އޮން-އެރައިވަލް ޕެސެންޖަރުންނާއި
ޑިޕާޗާ ފަސިންޖަރުންނަށް ފިޔަވައި އިތުރު ބަޔަކަށް ނުވިއްކުމަ ށް އިނގޭތޯ. އޮން-އެރައިވަލް ޕެސެންޖަރުންނަށާއި ޑިޕާޗާ
ފަސިންޖަރުންނަށް ފިޔަވައި އިތުރު ބަޔަކަށް ޑިއުޓީ ފުރީ މުދާ ޢާއްމުކޮށް ނުވިއްކުމަށް.
(ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު)
މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އިންޓަނޭޝަނަލް ޕަސެންޖަ ރސް. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) މިހާރު އޮން-އެރައިވަލްގެ މާނައަކީ އިންޓަނޭޝަނަލް ޕަސެންޖަރ
ވާހަކަ އިނގޭތޯ. ޑޮމެސްޓިކް ޕަސެންޖަރުންނެއް ނ ން. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އިއްޒަތްތެރި މުޤައްރިރު އިނގޭ، މަށަށް
ދީ، މަ ރަނގަޅު ކޮށް ލަން. މިހާރު މާ ގިނައިރު، އަހަރެން ދާ ން ވެސް އެބަ ޖެހޭ.
48.49 ވާ ހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު ޤަބ ލުކުރާ ގޮތުގައި މިއަދު ހުށަހެޅިފައި އިން ހުށަހެޅުމަށް ވޯޓަށް އެހުން އެހާ ރަނގަޅު ކަމަކަށެ އް ނުފެނޭ.
އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ މިކަމުގައި އިތުރަށް މަޝްވަރާކޮށްފައި އެހެން ދުވަހަކުން ވޯޓަކަށް އެހުމަށް މި
މައްސަލަ ބާއްވަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އިއްޒަތްތެރި އިބްރާހީމް ރަޝީދު.

މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! މިހާރު މުޤައްރިރު އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ ވޯޓުނަގަން. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙަމީދުގެ ވެސް، ނިހާދު ވެސް
ފާހަގަކުރި ގޮތަށް، އެރައިވަ ލް ޕަސެންޖަރުންނޭ، އިންޓަރނޭ ޝަނަލް އެރައިވަލް ޕަސެންޖަރސް. އެއީ ޑިއުޓީ ފުރީ،
ލޯކަލެއް ނ ން. މިހާރު ދެ ކަމެއް އެބަ އޮތް. ލޯކަލް ވެއްޖެއްޔާ ލޯކަލް. ލޯކަލަށް ވެއްޖެއްޔާ ހުންނަން ޖެހޭނީ ޑިއުޓީ
ދެއްކިފައި ހުންނަ މުދާ. އެހެންވީމާ، ޑިއުޓީ ނުދައްކާ ހުންނަ ޑިއުޓީ ފުރީ މުދާ ވެއްޖެއްޔާ ހަމައެކަނި ވިއްކޭނީ
އިންޓަނޭޝަނަލް ޕަސެންޖަ ރުންނަށް. އެއީ ދުނިޔޭގައި އޮންނަ ހަމަތަކަކީ. އެކަމަކު އެރައިވަލްގައި ތި ބުނުއްވާހެން
ބެހެއްޓިދާނެ ހަމަ އެހެނިހެން ޟަރ ރީ ބޭނުންތަކަށް ބޭނުން ވާ ހަނިމާދ އެއަރޕޯޓުން އަންނަ މީހުންނަށް، އެކި
ސަރަޙައްދުތަކުން އަންނަ ޑޮމެސްޓިކް އެއަ ރޕޯޓުތަކުން އަންނަ މީހުންނަށް ވެސް ހުންނާނެ ފިހާރަތައް. އެއީ ޑިއުޓީ
ފުރީކޮށް ނުހުންނަ މުދާ. އެ މުދާ ވިއްކުމުގެ އިޢުތިރާޟެއް ނެތް މި މަޢުޟ ޢުގައި އަޅުގަނޑުމެން. މިހާރު މި
މައްސަލަޖެހިގެން މި އުޅެނީ އެ ތަނުގައި ހުރި މުދަލަކީ އެއީ ޑިއުޓީ ފުރީ މުދާ ކަމުގައި ވާތީވެ ނުވަތަ
އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބެލެވޭތީވެ އިންޓަނޭޝަނަލް ޕަސެންޖަ ރުން...
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޑިއުޓީ ފުރީ މުދާ ގޮތުގައި އެއް ވެސް އެއްޗެއްގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެންނާކަށް ނެތް. އަޅުގަނޑު ރާއްޖޭގެ ގާނ ނު
ބުނާގޮތުން އެ ތަނުގަ އި ޑިއުޓީ ފުރީ މުދަލެއް ނުވިއްކޭނެ.
މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ދެން އަޅުގަނޑުމެން ސާފުކުރަންވީތޯ ކޮން މުދަލެއްތޯ ވިއްކަނީ؟ އެހެންވީމާ...، (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އުހުނ!
ސާފުކުރަންވީ މިހާރު.
(ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު)
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެ ވުން:
ފޭދ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުށަހެޅުއްވީ ވެލާނާ އިން ޓަރނޭޝަނަލް އެއަރޕޯޓުގައި ހުންނަ ދޮވެމި އެރައި ވަލް
ޝޮޕަކީ، އެ ޝޮޕް އުފެދިފައިވާ މަޤުޞަދު އެއީ ދިވެހިރާއްޖެ އަށް ޒިޔާރަތްކުރައްވާ ފަތުރުވެރިންނަށް ޚާއްޞަ ކުރެވިގެން
ހުޅުވާފައިވާ ފިހާރައަކަށް ވާތީ އެ މަޤުޞަދު ނުގެއްލޭގޮތަށް އެ ފިހާރައިގެ ވިޔަފާރިތައް ކުރިއަށްގެންދެވުމަށް
ދަންނަވަން. އަދި އޮންލައިންކޮށް މާލެއަށާއި މާލެ ސަރަޙައްދަށް އަދި ރާއްޖެ އެހެން ސަރަޙައްދަށް ވެސް

ޑެލިވަރީކުރުމުގެ ޚިދުމަތް ދޭން ނުފެންނަ ކަމަށް މި ކޮމިޓީން، ނުދެވޭނެ ކަމަށް މި ކޮމިޓީން ފެންނަ ކަމަށް
އަޅުގަނޑުމެން ދަންނަވަމެވެ. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ބޭފުޅުން ވޯޓު ދެއްވުން އެދެން.
(ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އާދެ! ފާސްވެއްޖެ. މިހިސާބުން މިއަދު ކޮމިޓީ ނިމުނީ. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.
____